

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 6. szám.

1934. február 11.

Kállay miniszter az irányított gazdálkodásról és a magasabb buzaárról

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter az alábbi nagyfontosságú nyilatkozatot tette a *Budapesti Hírlap* munkatársa előtt:

— A tervgazdálkodás (irányított gazdálkodás) előkészítésével kapcsolatban mindenekelőtt eldöntendő az a kérdés, hogyan érintse a tervgazdálkodás a gazdasági élet szabadságát? Korlátozás csak ott és olyan mértékben lehet, ahol ezzel szemben megfelelő előnyöket lehet a gazdának juttatni! Csak az a gazda veszi igénybe, aki ezen az alapon előnyöket akar magának biztosítani. Nem szabad tehát úgy felfogni ezt a kérdést, mintha itt az egész mezőgazdasági termelés vagy kereskedelem szabadságával szemben általános intézkedés lépne életbe. Négy évvel ezelőtt a cukorrépa-termelés szabályozása hasonló módon ment végbe, ugyanakkor meg kellett csinálni a lenmagtermelés szabályozását is. Még régebben történt meg a szesztermelés kereteinek megállapítása. Ma, amikor összehasonlíthatatlanul nehezebbek a gazdasági viszonyok, elkerülhetetlenek az olyan intézkedések, amelyekkel a gazda árát megvédi a kormány.

— Az irányított termelés keretében fog lebonyolódni a most megvalósítás alá került német lenmag-szerződés, amely 50.000 holdon biztosítja az értékesítés lehetőségét. Természetes, hogy az ennél nagyobb területen termelendő len már feleslegesnek fog számítani és épp úgy nem lenne ára, mint az eddig tervszerűtlenül, szervezkedés nélkül termelt lennek s ez okozta, hogy az utóbbi években már alig termeltek lent a nem kifizetődő ár miatt.

— A buza kérdés megoldásánál is szükség lesz bizonyos korlátozásra a nagyobb buzaár biztosítása ellenében. Ha ugyanis megjavul a buzaár, akkor a gazdaközönség teljes erejével erre vetné magát, s minthogy a jobb buza ára csak az állam és a fogyasztás megterhelésével biztosítható, ez a

teher elviselhetetlenné válna. Olyan kikötés lesz tehát a jobb buzaárral szemben, hogy a termelési terület az eddigivel szemben ne legyen növelhető.

— A mesterséges beavatkozás ellenében tehát a másik oldalon tudomásul kell majd venni a korlátozó intézkedéseket. Ebben a keretben talál majd megoldást a kiviteli monopólium, az árminimálás, az örlési, vagy a teljes buzamonopólium, amik mind a nagyobb buzaár elérésére szolgálnak. Ezek megvalósítása azonban szigorú rendszabályok nélkül el sem

képzelhető. A háború alatti kötött gabonaforgalom már megadta a példát s ha nem is olyan mértékben, de bizonyos kötöttséggel most is számot kell vetni. Csakhogy a háború alatt a kereslet volt nagyobb, most pedig a kínálat van tulsúlyban. Akkor a kereslet ellen kellett védekezni, most pedig a tulságos kínálat árromboló hatása ellen. Mindezek a kérdések most vannak végső kidolgozás alatt és a közel jövőben a gazdaközönségnek is módjában áll majd, hogy a különböző kivánságok tekintetében állást foglaljon és véleményét nyilvánítson.

A somlói pinceszövetkezet budapesti borkimérésének felavatása

Az asztal körül ülnek: Kállay Miklós földművelésügyi miniszter, Malcomes Gyula báró földbirtokos, Schandl Károly dr. ny. államtitkár, Görgey István országgyűlési képviselő, Mayer János ny. miniszter, Herceg Ferenc, a Revíziós Liga elnöke.

Dollfuss kancellár Budapestben . . .

Dollfuss Engelbert dr., osztrák kancellár Budapestre készül, amikor e sorokat írjuk, hogy visszaadja Gömbös Gyula magyar miniszterelnöknek múlt év júliusában tett bécsi látogatását. A halálra ítélt közép-európai monarchia két vezető államának, Ausztriának és Magyarországnak miniszterelnöki találkozásánál fontos napokon, s ez a találkozás a helyzet kényszerénél és adottságánál fogva bizonyára nem merül ki a látogatás visszaadásának egyszerű tényében. A texingi földműves negyvenegy éves fia, aki odahaza haláltmegevető bátorsággal vivja harcát hazája függetlenségének megvédéséért és Gömbös Gyula, a magyar falusi tanító gyermeke, a szintén fiatal és terterős férfi, a porig aláított magyarság rettenthetetlen vezérharcosa, minden valószínűség szerint meg fogják találni azokat a módokat, amelyekkel a két vezető állam politikai és gazdasági törekvéseit szorosabbra csatolják. A magyar agráriakosság szíve teljes melegevel üdvözli Dollfuss kancellárt, a parasztfiából lett osztrák vezető politikust és kívánja neki, hogy a két nemzet közös érdekén kívül, a földművelőknek szerencsétlen gazdasági helyzetét javítani szándékozó törekvését is a legteljesebb siker koronázza.

Apponyi halálának évfordulóján . . .

Február hó 7-én volt első évfordulója annak, hogy Apponyi Albert gróf, a szomorú rabságban sínylő magyar nemzet ősz pátriárchája, elhalálozott. Mózesről írja a Biblia, hogy amikor népét a szomorú egyiptomi rabságból kivette, a hosszas sivatagi vándorlás közben elhalálozott, mielőtt az Igéretföldjét megláthatta volna. De népe ma is, közel háromezer év múltán, amikor szétszóródottan él a világ minden táján, az ő törvényei szerint él s azt a hagyományt ápolja, amelynek alapjait az ő iránymutatásai vetették meg. Kiszabadított-e Apponyi bennünket a szörnyű rabságból? Szomorúan mered e kérdés elé, bus sivatagban vándorló magyarok elé, akik az Igéretföldjének várásával vándorolunk előre az irdatlan magyar éjszakában. Mi azt hisszük, igen. Az az ötvilágrészlet átfogó hatalmas felvilágosító munka, amelyet az ő páratlan tudása, egyenes lelke és lobogva égő szíve végzett, nyomtalanul többé el nem vesztet a világ ítéltözeke előtt és nem lehet emberi számítás, sem ravaszság, amely hatálytalaníthatja. Nekünk csak egy feladatunk lehet, előre mennünk az ő nyomdokain és erőt merítenünk az ő emlékéből. Apponyi a magyar igazság lobogó fátylaja volt. Fényét kialudni ne engedjük. Az lobogjon a lelkünkön, szívünkön és akaratumunkon át, minden ma-

gyarén, mint az égboltozat millió csillagai, amíg csak a magyar nap fel nem kél s a magyar igazság fényesen nem ragyog . . .

BELPOLITIKA

A fővárosi reformjavaslat

A képviselőház közigazgatási és közjogi bizottsága február hó elsején megkezdte a fővárosi reformról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A javaslatot Niamessny Mihály előadó ismertette. A kisebbségi szónokok a javaslat ellen foglaltak állást. A Nemzeti Egység Pártjának szónokai ellenben a javaslatot elfogadták.

Nem lesz változás a pengő értékében

Bethlen István gróf debreceni beszédében kifejtette, hogy véleménye szerint milyen feltételek bekövetkezése esetén kerülhetne sor a pengő mai jegyzésének megváltoztatására.

Imrédy Béla pénzügyminiszter a debreceni beszéd után lábrakapott híresztelésekkel kapcsolatban a következő nyilatkozatot tette:

— Devizapolitikánk irányelveit a helyzet összes körülményeinek leg gondosabb mérlegelésével állapítottuk meg és nem látom indokát, hogy ezen az egyedül lehetséges devizapolitikán változtassunk. Ennek következtében alaptalan minden olyan kombináció, mintha a pengő jegyzésében, vagy értékében változás állana be.

A pénzügyminiszter kitüntetése

Horthy Miklós Kormányzó Ur Gömbös Gyula miniszterelnök előterjesztésére Imrédy Béla dr. pénzügyminiszternek kiváló odaadással és fáradhatatlan ügybuzgalommal a hazának tett értékes és eredményes szolgálatait elismerésül az I. osztályú érdemkeresztet adományozta.

Kunszentmárton új képviselője

A Kuna Pál András elhalálozásával megüresedett kunszentmártoni választókerület képviselőjévé Mezey Lajos dr. ügyvédet választották meg, a Nemzeti Egység Pártja programjával.

Igazolt esetben kérheti birtokának védettséget az is, aki elmulasztotta a határidőt

Az igazságügyminiszter rendeletet adott ki a védett birtokká nyilvánítással kapcsolatos eljárási szabályok kiegészítése tárgyában. A rendelet arra az esetre, ha a gazdaadós saját hibáján kívül elmulasztotta védettség kérésére az 1933 december 15. napjában megállapított határidőt, illetőleg

a felfolyamodási határidőt, megengedi az igazolást. Helye van igazolásnak akkor is, ha a gazdaadós a kérelem megalapozására szolgáló bizonyítékokat csak később szerezhette meg. Oly esetben, ha a bíróság a védetté nyilvánítás iránti kérelmet csupán alaki kellékek, vagy a bíróság illetékességének hiánya miatt utasította el, a gazdaadós beadhathat újabb kérelmet. Azonban minden esetben ki kell mutatni, hogy a védetté nyilvánítás előfeltételei az 1933 december 15. napjáig beállottak, az ingatlan terhelésének kiszámítására tovább is az 1933 október 24-iki állapot irányadó. Az igazolást tizenöt nap alatt kell beadni. A felfolyamodás határideje ugyan- csak tizenöt nap; hiánypótlásnak a felfolyamodási eljárásban is helye lehet.

VILÁGKRÓNIKA

Ausztria kormánya úgy döntött, hogy a Németországgal való konfliktusa ügyét a Nemzetek Szövetsége elé terjeszti. Az alsóausztriai földművelésügyi miniszter tagja február hó 2-án Bécsben felvonult és hitet tett Dollfuss kancellár politikája mellett.

Február hó 4-én Belgrádban összeültek Görögország, Románia, Törökország, Jugoszlávia külügyminiszterei és kézjegyükkel látták el a Balkán-szövetségről szóló egyezmény végleges szövegét. A szerb lapok szerint az egyezmény a balkáni államok egységét jelenti és állásfoglalás a revízióval szemben. Az egyezmény biztosítja a szerződő felek jelenlegi, balkáni határait. Az egyezményhez nem csatlakozott sem Bulgária, sem Albánia.

A német nemzeti szocializmus január hó 30-án ülte meg uralomrajutásának egy esztendő évfordulóját, sorozatos ünnepek középette. A birodalmi gyűlésen Hitler kancellár mondott hatalmas beszédet, majd vita nélkül elfogadták azt a törvényjavaslatot, melyben az eddigi szövetséges államok helyett egyesítik a német birodalmat.

Franciaországban Daladier alaki-tott kormányt, mely a baloldali szociáldemokrata pártokra támaszkodik. A jobboldali pártok rendkívül heves ostromot indítottak a kormány ellen, akciójuk azonban egyelőre nem járt sikerrel, mert a képviselőház bizalmat szavazott a kormánynak. Február hó 6-ról 7-re virradó éjszaka valóságos forradalmi zavargásokat rendezett Párisban az utca népe. A tüntetéseknek husz halottja és sokszáz sebesültje van. A köztársaság elnöke a miniszterelnököt kivételes hatalommal ruházta fel.

Félaru utazás a Mezőgazdasági Kiállításra

A kereskedelemügyi minisztérium az OMGE kérésére a március hó 22—26. napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállítás megtekintésére felutazó közönség részére 50 százalékos kedvezményt biztosított az államvasutakon és a kezelésében lévő helyiérdekű vasutakon. Ugyanezt a kedvezményt megadták az önálló igazgatással bíró hazai vasutak és a közlekedési vállalatok is. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány ára a MÁV és az összes többi közlekedési társulatok vonalaira szólóan egységesen egy pengő. Az igazolványt ennek az összegnek postabélyegben való beküldése ellenében, az igénybevevő nevének és a kiinduló állomásnak közlése mellett, az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottságától (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) kell

igényelni, de beszerezhetők az igazolványok az utazási irodák, gazdasági egyesületek, gazdakörök és szövetkezetek útján is.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a Budapestre utazásra március hó 16-tól 26-ig, a visszautazásra március hó 22-től április hó 1-ig bezáróan érvényes és bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50 százalékos kedvezményre.

A külföldi látogatók részére a szomszéd államok vasutai szintén jelentős utazási kedvezményeket engedélyeztek, a külügyminisztérium pedig lehetővé tette, hogy vizum nélkül lehet a kiállítás időpontjában Magyarországra utazni és azt utólag a kiállítás színélyén díjmentesen lehet megszerezni, csekély kezelési költség levonásával.

nak lelkeségét, másrészt gazdag tapasztalatai alapján — kora ifjúságtól kezdve járja a falvakat — reámutatott mindazokra a szempontokra, amelyekre a falvakon előadást tartani kívánó főiskolai hallgatóknak feltétlenül tekintettel kell lenniük. Utalt arra, hogy a Széchenyi Szövetséget elismerés és köszönet illeti, amiért újra programjába iktatta a falusi látogatásokat. Soha sem volt erre nagyobb szükség, mint éppen napjainkban, amikor egyrészt zürzavar és tanácstalanság uralkodik az egész világon, másrészt idebennt ellentéteket szítanak a falusi nép és az értelmiség között. *Nincs és nem is lehet ma nagyobb feladat, mint a falu népe és az értelmiség között fenntartani, erősíteni a hidat, a szakadékot mindenképpen áthidalni, mert ha ez sikerül, úgy nem kell féltetni a nemzetet; de ha nem, akkor a nemzet napjai meg vannak számlálva.* Ennek a gondolatnak jegyében kell a főiskolai hallgatóknak járniok a falvakat és jeligéjük ez legyen: *mindig csak igazat mondj!* Ha tiszta lélekkel és becsületes érzésekkel megyünk a nép közé, a hála sohasem fog elmaradni.

A rendkívül érdekes előadást hosszantartó lelkes taps jutalmazta, majd Schandl Károly dr. néhány felvetett kérdésre szolgáit részletes felvilágosítással.

Tölgyes István dr. előadása.

Ezután Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója tartotta meg gondolatközpontú előadását. A kitűnő előadó utalt arra, hogy a Szövetség előtt — amikor a szemináriumot megrendezte — az a cél lebegett, hogy a fiatal magyar értelmiség

Faluszemináriumot tart a Faluszövetség

A Faluszövetség komoly gondot fordít arra is, hogy a fiatal magyar értelmiség: a főiskolai diákság megismerje a falvak népét és életét. Törekvésében az a cél vezet, hogy a földművelő-társadalom és az értelmiség között ma fennálló fájdalmas és veszélyes ellentétet tompítsa, később pedig — becsületes és hivatásszerű munkálkodás után — teljesen kiküszöbölje.

E nagyfontosságú feladat kezdő lépéseit jelentik azok a faluszeminárium előadások, amelyeket a Szövetség az Országos Széchenyi Szövetségben és a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületében tömörült diákság számára rendez. A szeminárium megnyitása február hó 6-án délután 6 órakor folyt le az Országos Széchenyi Szövetség, Kecskeméti-utca 6. szám alatti helyiségében.

A megnyitáson résztvett: a Faluszövetség részéről Schandl Károly ny. államtitkár, h. elnök és Tölgyes István dr. igazgató; továbbá Széchenyi Károly gróf. Steinecker Ferenc egyetemi tanár; Rubinek István országgyűlési képviselő; Borsoy Sándor m. kir. gazdasági főtanácsos; Both Dezső m. kir. gazdasági főtanácsos; Moser Ernő v. országgyűlési képviselő; Molnár Dezső dr. ügyvéd; Wanke Gusztáv, az OKH elnöki osztályfőnöke; Siegescu Miklós dr. miniszteri titkár; Kelemen Pál, az OKH osztályfőnöke; Szilágyi László dr., az OKH titkára; Kerék Mihály dr., a Magyar Gazdászövetség titkára; Marsovszky Gyula dr. ügyvéd; Acsay László mérnök, ifj. Schandl Károly, az Országos Széchenyi Szövetség elnöke; Wittig Gusztáv szakosztályi elnök;

továbbá számosan a két diákegyesület tagjai közül.

Schandl Károly dr. előadása.

Ifj. Wittig Gusztáv üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte Schandl Károly dr.-t előadásának megtartására.

Schandl Károly dr. megkapó, személyes élményekkel átszőtt és értékes utmutatásokban bővelkedő előadásában egyrészt megrajzolta a háború előtti és utáni falvak képét és lakói-

Kép a berlini mezőgazdasági kiállításról, az ugynevezett „Zöld Hét”-ről
Egy újszerű német falu modellje.

már az egyetemi évek alatt ismerje meg a falvak népét és a falvakat, jövőndő működése területét. Mulhatatlanul szükséges, hogy egymásra találjon a nemzet minden társadalmi rétege. A háború előtt, Erdélyben, a szász és román diákok nagy nemzetpolitikai célokat szolgáltak akkor, amikor sorrajárták falvaikat és megteremtették az együttműködést és együttérzést a falu és város között. Ugyanezt teszik ma a leigázott Erdélyben a magyar diákok is. A csonkaország egyetemi ifjúságának is meg kell keresni és találni az utat a falvak lakóihoz, hogy a rég ohajtott harmónia végre megteremtessék. Ezután reátért a falusi problémák hármias tagozódására: a valláserkölcsi, kulturális és gazdasági feladatokra, ismertette e kérdéseket és különösen felhívta a figyelmet annak a szük-

ségességére, hogy a falulátogatók a szövetkezeti intézményekkel összeköttetést keressenek. Végül azt hangsúlyozta, hogy a falusi kérdésekhez csak szívvel és elhivatottsággal lehet közelelni.

A mélyenszántó előadást élénk taps követte, majd Wittig Gusztáv elnök köszönetet mondott az előadónak értékes fejtegetéseikért. Ezután közölte, hogy a szeminaryumi előadások során február hó 9-én Szeuer György dr. ny. államtitkár a mezőgazdasági munkáskérdésről, Both Dezső dr., az OKH igazgatója, birtokpolitikai kérdésekről, február hó 13-án pedig Wanke Gusztáv, az OKH elnöki osztályfőnöke, hitelszövetkezeti, Wetstein Jenő, a Hangya aligazgatója pedig természetértékesítési problémákról fog előadást tartani. Az előadásokat falulátogatók követik.

— Mezőgazdasági életünk átcsoportosítását csak úgy végezhethetjük el, ha minden egyes falu a széthúzás helyett, a Faluszövetség taborába tömörül. Mert az egyre jobban fenyegető kartelekkel szemben csak úgy vehetjük fel a versenyt, ha három és félmillió földmives mind egy taborba tömörül. A mai idő a gazdasági szervezkedés jegyében született, éppen ezért örömmel köszöntjük Pázmánd község vezetőségét, mely megérti az idők szavát és elhatározta, hogy a Faluszövetség taborába tömörül.

Szekeres László beszéde után Papp Lajos esperes-plébános köszönte meg a Faluszövetség fáradozását; majd az egybegyültek elénekelték a Himnuszot.

A szépen sikerült gazdaértekezlet azzal zárult, hogy a községben és környékén megalakítják a Faluszövetség fiókjait.

Szekeres László.

Pázmánd és környéke a Faluszövetség taborában

Pázmánd, február hó.

Csak úgy szikrázik a fehér hó, amikor reápatann a napsugár. Fázós emberek sietnek az uton, csizmájuk csikorog a kemény havon. Az utszéli fánkon fekete varjak ülnek, acélos tollukon megcsuklik a februári nap. Melegen tűz, érezzük sugarait. Eszünkbe jut a régi magyar jóslás, hogy ha Gyertyaszentelő Boldogasszony-napján napos idő van, akkor a medve kibújik, amikor azonban meglátja saját árnyékát, visszafordul és újra téli álomba merül, mert újra hosszú tél lesz. Ugyálszik ezidén beválik. Csilingelő szánok surrannak el mellettünk. A lovakat ködpára veszi körül. A messze távolban, a Vértes-hegység alján fehér falvak ülnek a végtelen fehérségben.

Pázmánd község templomtornya — ahova igyekszünk — már látszik. Dombtetőn áll, uralja az egész vidéket. Tornya régi Árpád-kori emlék. Hatalmas ivék tartják. Mintha ezeréves multunk integetne felénk . . .

Beérünk a faluba. Éppen templomból jönnek az emberek. A gyermekek és asszonyok nagy gyertyaszálakat — a szentelt gyertyát — hozzák kezükben. Az utszéli kipirult arcu gyermekek szánkóznak. Gazdám megbiztatja pompás lovait. Repül a szán. Hirtelen odakanyarodik az iskola épülete elé, ahol Papp Lajos esperes-plébános, a község nagy szeretetben álló lelki vezetője és a beteg főjegyző helyett Schönweitz József jegyző, Stuch Antal kántortanító, Rölich József bíró, Lukács Károly, Nagy István, Tóth Lukács, Tóth László és Csurgó Balázs gazdák többszáz főnyi tömeg élén fogadnak.

*

Az iskola nagytermét zsufolásig

megettöltötte a gazdaközönség. A falu apraja-nagyja ott van. Öreg diákok ülnek a kicsi padokban. Fegyelmezett, vallásos, istenes nép, amely szívesen hallgat vezetőjére. A Faluszövetség alakuló értekezletét Papp Lajos esperes-plébános nyitotta meg, aki hazafias és lendületes szavak kíséretében rámutatott arra, hogy Pázmánd községnek nepe minden jóra kapható, szorgalmas, derék, munkásnép, amely kiverejtékezi a földből mindazt, amire szüksége van. Nagyonfontosságú azonban, hogy világlátott emberek jöjjenek ki hozzánk — folytatta az esperesük — és népünket megerősítsék mindabban, amit neki mondunk. Földünk elég jó. Gyümölcsünk is van bőven, azonban hiányzik nálunk még szakyszerű kezelése, pedig sok, igen sok pénz fekszik benne. Éppen ezért örömmel üdvözljük a Faluszövetség kiküldöttjét, mert e téren is hasznos felvilágosítással szolgált, egyúttal pedig reményt és bizalmat keltett népünk lelkében. Papp Lajos esperes-plébános lélekbe-markoló szavai után Szekeres László, a Faluszövetség főtájkára szökött az egybegyültekhez.

— A mai nehéz világversenben, — mondotta többek közt — amikor a gazdasági vámakadályok egész sorozata vesz körül bennünket, csak úgy tudunk megállni, ha a mai időknek megfelelően átcsoportosítjuk mezőgazdasági életünket. Nem mondom azt, hogy egyszerre hagyjuk félbe a buza és kalászosok termelését, de a mai időkben újabb pénzforrásokat is kell megnyitni a földmivesember számára. Ezek a tőzús, baromfi, gyümölcs stb. Nem elég azonban csak termelni, hanem az árut a piacnak megfelelően kell előkészíteni. Romlott és rossz áruért nem ad pénzt a vevő.

Uj szövetkezet alakult a lentermelés lebonyolítására

A Magyar Küllkereskedelmi Hivatal által a német megbizottakkal 2500 vagon 1934. évi termelésű magyar lenmag Németországba való exportjára nézve kötött keretmegállapodásokat sikerült végleges szerződés formájába önteni. A lebonyolító szerv német részről Berlinben alakult meg, míg magyar részről ugyanerre a célra a kormány szándékainak megfelelően a Lentermelő Szövetkezet és a Futura létesített megfelelő szervezet, amelynek címe: Olajmagértékesítő Szövetkezet, mint az OKH tagja. Ez a szerv február hó 15-ig a Lentermelő Szövetkezet helyiségeiben (Budapest, V., Gróf Tisza István-utca 1.), azután pedig véglegesen a Futura székházában (Gróf Tisza István-utca 6.) fogja kifejezteni tevékenységét.

A Szövetkezet nemcsak a Németországba exportálandó 2500 vagon lenmagra, hanem a magyar növényi olajgyárak belföldi szükségletét tevő, körülbelül 600 vagonra is egymaga köti meg a termelési szerződéseket és pedig egységes termelési szerződési alapon. A német exportra való lenmagtermeltetés a világgiazi ár alapján, 45—50 százalék felár mellett történik. Viszont a belföldi növényolajgyárak Budapestre szállitva métermázsánként 26 pengős áron veszik meg a lenmagot. Az áru minőségi átvételének alapja a 98 százaléku tisztaság és a tiszta lenmag 38 százalékos olajtartalma.

A termeltetési megállapodás alapján az Olajmagértékesítő Szövetkezet a lebonyolításban való közreműködésért a kiutalás alá kerülő nettóösszegeből 2 százalék közvetítő jutalékot vesz.

Tanyaközpont, orvos, bába, népház, kövesut: ezt kívánják a pusztapói tanyás magyarok

Pusztapó, február hó.

A nemzetközi gyorsvonat ablakából a frissen esett hóról visszaverődő napsugár káprázatos külsőbe öltözteti a néma alföldi síkságot. Csikorognak a kerekek, a fék megállásra kényszeríti a hosszú kocsisort. Kis állomás. Alig, hogy megállt a vonat, máris folytatja rohanását, amelyet a messzi Párisban kezdett el és délen, a napsugaras Istambulban fog befejezni . . .

Pár perc és a kényelmes kocsisor eltűnik a szemünk elől. Egy darabig még füstfelhő gomolyog utána a szikrázó téli napfényben, majd a messziségbe vesző sinpár jelzi csupán, hogy ez a csendes, néma vidék is összeköttetésben van a messzi nagyvárosok lüktető életével.

Ez a látszólagos kapcsolat azonban mihamar eltűnik. Csilingelve szalad a szánkó. *De az ut nincs kövezve.* A föld fagya deszkasímaságu utat varázsolt, a fehér hó beborítja. Mintha minden rendben volna . . .

Megérkezünk a helyi *Faluszövetség* ideiglenes szállásához. Együtt van a tanyák népe. Szeretettel fogadnak és néma csendben hallgatják a szót. Sorra vesszük azokat a kérdéseket, amelyek legjobban érdeklik őket, mert hiszen ezektől függ a sorsuk. Némán hallgatják, mikor rámutatunk arra, hogy majdnem minden megoldhatatlan kérdés. Baj és szenvedés alapoka *abban a szegyeteljes békében rejlik, amely Magyarország ezeréves határait a mai keretek közé szorította.* A háború még ma sem ért véget, ágyuk és puskák nélkül ugyan, de éppen olyan kegyetlenül folyik a gazdasági háború, melynek szintén megvannak a halottjai és sebesültjei. Több, mint másfél évtizede immár, hogy béke van, de a gyűlölködés, a népek egymás ellen való izgatása, a gyengébbek elnyomása, olyan állapotokat teremtett, amely az emberek millióinak a legsúlyosabb megpróbáltatásokat és mérhetetlen szenvedést juttatott osztályrészüll.

Figyelmesen hallgatják szavainkat és lassan-lassan megkezdődik a bizalmas beszélgetés. Jönnek a panaszok. Nem általános, mindenütt fellelhető panaszok kerülnek felszínre. Van ezeken felül igen sok különleges baja is ennek a vidéknek.

Pusztapó, — mert erről van szó — *Mezőturhoz* tartozik közigazgatásilag és 18 kilométerre van a várostól. Hogy mit jelent ez a távolság, amikor nincsen kövesut, azt elképzelni is rossz. A tanyai lakóknak, ha dolguk van a hatóságokkal, — pedig mostanában igen gyakran van — egy teljes napot kell az elintézésre reászálni.

— Ha adót akarok fizetni, — mondja az egyik tekintélyes gazda — hajnalban kelek, hogy elérjem a vonatot; mikor azután beérkezem, olyan sokan vannak a hivatalban, hogy nem kerül rám a sor. Hiába jártam, hiába költöttem. Nyáron, a nagy dologidőben még rosszabb. Ég a kezünk alatt a munka, alig alszunk valamit és ilyenkor *egy passzusért, vagy másért egy teljes napot kell feláldozni.*

A pusztapói tanyavilág Mezőtur határából 12.000 katasztrális holdat, tehát az *egyhatodát* jelenti. És ez a terület viseli és fizeti az adó *egynegyedét.* Mégis ők a legmostohább gyermekei a városnak. *Nincs köves utjuk.* Ha beteg van a háznál, 18 kilométerre kell vinni a beteget. Persze, ha jó idő van. Mert ősszel, vagy enyhé télen ez szinte lehetetlen. Orvost kihozatni rengeteg költség. Terményeiket nem akkor értékesíthetik, amikor annak ára van, hanem, amikor az ut állapota megengedi. Ilyenkor valóságos kocsitábor indul a környékbeli piacokra, szinte ellepik azokat és lenyomják az árakat. Hogy mennyire kívánják a tanyaiak a köves utat, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a rájuk eső 16.000 pengőt egyszeribe megszavazták és hajlandók azt viselni is.

Ahogy az orvos kihozatása nehéz, éppen olyan az *állatorvosé* is. Rengeteg jószág pusztul el évente ezért. *Bábájuk* sincsen, azt is 18 kilométerről kell hozatni. Persze, hogy a csecsemők születése, ápolása körül nagy

bajok vannak. Nincs senki, aki felvilágosítsa a fiatal anyákat, tanácsokat adjon az újszülöttek ápolásáról, gondozásáról.

Nincs egy alkalmas helyiség, ahol összejöhethének és tanulhatnának. Hat éve áll fenn a *Faluszövetség* helyi szervezete, de működést alig tud kifejteni megfelelő helyiség hiányában. Érzik ezt ők nagyon és már több mint 600 pengőt gyűjtöttek össze, hogy *kulturházat építsenek. Ingyen ajánloták fel az építkezéshez az összes napszám és igás munkát.* De a mai viszonyok között bizony hosszú idő fog eltelni, amíg önérejükől hajlékot építhetnek a haladásnak és a kulturának. Állami támogatást szeretnének kapni, pár ezer pengőt csupán. Akkor megoldható volna a bábakérdés is. *A bába ott kapna lakást. Az orvos és állatorvos ott rendelhetne hetenként, nem kellene uttalan-utakon 18 kilométerrel kihozatni. A csendőrpihenő is helyet kaphatna.* Itt lehetne elhelyezni a *közigazgatás tanyai kirendeltségét.* Nem kellene minden apróságért, passzusért napokat vesztegetni és költeni. A kulturházban összejöhethének a tanyaiak és rádió, ujság, könyvtár, előadások révén tanulhatnának. A nagyobb birtokosok örömmel foglalkoznának a néppel.

Kövesut, népház, orvos, bába, tanyaközpont: ez kellene a pusztapói magyaroknak.

Sötét este van, amikor elbucsuzunk tőlük és indulunk a távoli vasútállomásra.

— Köszönjük, hogy eljöttek az urak közibénk, — mondogatják a gazdák — újra reménykedni kezdünk és bizunk a *Faluszövetségben.* Nem lehetetlen, amit kérünk és reméljük, meghallgat-

A siklósbodonyi róm. kath. elemi népiskola pásztorjátékának szereplői
(Beküldte ifj. Mojzes József.)

nak bennünket odafönn a kormány-nál . . .

Két vörös szem világít az éjszakába, rohanva közeledik a vonat. Föl szállunk. Jobbra-balra apró kis fények. *Egy-egy tanya, mindegyikben derék magyarok, akik türelemmel és kitartással várják az idő jobbrafordulását . . .*

A Faluszövetség gyűlése

Február hó 4-én tartotta a *pusztapói Faluszövetség* évi rendes közgyűlését. A központ képviselőjében Wieser Béla titkár jelent meg. Az elnöki jelentés előterjesztése után megejtették a tisztújítást, melynek során a következő tisztkart választották meg: *Disznők:* Urbán Gáspár báró, országgyűlési képviselő. *Védnökök:* Spett Ernő dr., polgármester, Mészáros Lajos gazdasági főtanácsos. *Elnök:* vitéz Patafi Rezső földbirtokos. *Alelnökök:* Dobay Kálmán, Füle János, Bagó Albert, Mészáros Ferenc. *Pénztáros:* Badár Gábor. *Jegyző:* Ifj. Takács József. *Háznagy:* D. Molnár Mihály. *Ellenőrök:* Csuvár István, Takács Benő. *Számvizsgálók:* elnök: Hörömpő János, tagok: Hamza Rezső, Kovács Sándor. *Választmány:* Csikós József, Fejes József, Juhász János, Kun Imre, Mészáros Béla, Simon Sándor, Simon László, Simon Imre, id. Simon Ignác, Salamon József, Szatmári Kálmán, Szőlősi István, Szabó Lajos, Tózsér László.

Wieser Béla

A Kormányzó Ur avatta fel a budapesti vitézi rendházat

Február hó 3-án, délután adta át vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Ur, a vitézek főkapitánya a *vitézi rendházat* rendeltetésének. A budapesti Üllői-ut 8. szám alatt lévő rendház megnyitására megjelent vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök, vitéz Kárpáthy Kamilló gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, Takács-Tolvay József gróf ny. altábornagy, a Frontharcos Szövetség elnöke és vitéz árvátfalvi Nagy István dr., a HONSZ elnöke. Megjelentek a *Vitézi Rend* összes vezetői, Budapest székesfőváros Vitézi Székének tagjai Sipőcz Jenő dr. polgármester vezetésével, Pest vármegye északi része Vitézi Széke képviselőjében Preszly Elemér dr. főispán és mások.

A Kormányzó Urat a Vitézi Rend vezetőinek élén vitéz tiszabeői Hellebronth Antal ny. tüzérségi tábornok, a vitézek főkapitányának helyettese, üdvözölte. A Kormányzó Ur megelégedésének adott kifejezést, hogy az *első vitézi címert látja egy budapesti házon*, annál inkább, mert jelentette neki Sipőcz Jenő polgármester, hogy a *székesfőváros száz vitézi telket ajánl fel a fővárosban*. A Kormányzó Ur annak a reményének adott kifejezést, hogy ezek a lépések üdvös hatással lesznek a rend további fejlődésére.

Ezután a Kormányzó Ur és a megjelentek megsejlelték a rendház termeit.

Már 200 toborzója van a VASÁRNAP-nak!

Legutóbbi közlésünk óta a VASÁRNAP jőbarátainak gárdája ismét gyarapodott és ma már százkilencvennyolc tagot számlál.

Ezideig tehát majdnem kétszáz olyan jőbarátunk akadt előfizetőink közül, akik azt a kérésünket, hogy szerezzenek számunkra új hiveket, meghallgatták és a mai súlyos viszonyok között sem nyugodtak addig, amíg sikert el nem értek. Tettük annál szebb és dicséretreméltóbb, mert teljesen önzetlen munkát végeztek, hiszen nem ígértünk és nem adtunk nekik a köszöneten és a hála meleg érzéseivel kívül semmi mást. Mégis önként és örömmel vállalták a jó és igaz ügy szolgálását, mert érezték, hogy így ők is részesei lesznek annak a nagy és szent munkának, melyet földmivelő-testvéreik felvilágosítása és a nélkülözhetetlen ismeretek terjesztése jelent. A VASÁRNAP jőbarátainak kétszáz főnyiseregének a gyönyörű hivatásnak lelkes uttörője, okos harcosa és nincs az az elismerés, amit meg ne érdemelnének.

A gárda régi tagjaihoz most a következők sorakoznak:

Ács Nagy Sándor (Kenderes),
Ifj. Benedek Sándor (Uzod),
Bíró Ferenc (Gyula),
Csató Sándor (Szólad),
Csik Vince (Kisnána),
Csipszer Károly (Ábrahámhegy),
Eperjesi András (Gyöngyös),
Fekes Gábor (Somlóvásárhely),
Ifj. Galambos Mihály (Győrzámoly),
Gyanó József (Táska),
Hegyi Géza (Kisdörgicse),
Kiss László (Soltvadkert),
Kozári István (Tényőfalva),
Kozári Mihály (Nagyrada),
Lázár Vilmos (Kistemplomtanya),
Molnár János (Igar),
Nemes József (Bezeréd),
Ifj. Szabó János (Sormás),
Tóth M. István (Jászszentandrás),
v. Tótvizi Károly (Tiszapüspöki).

Kérésünk készséges meghallgatásáért, önzetlen fáradozásaiért és előfizető-táborunk gyarapításáért fogadják legőszintébb és legteljesebb köszönetünket.

Meg kell még emlékeznünk Györke Vilmos (Kisdörgicse), Holló Daróczi István (Domaháza), Kaczenbach János (Homokszentlőrinc), Kaszás János (Zebeczke), Molnár Lajos (Kosd), Olej Pál (Mezőberény), Oroszy Farkas Győző (Kerecsény), Szabó József (Siógárd), Tóth Gyula (Kerkapéntekfalva) és Tóth Lajos (Kerkanémetfalva) régi gárdatagokról, akik az elmúlt hetekben újabb előfizetőkké gyarapították táborunkat. Hozzájuk csatlakozik özv. Takács

Andrásné (Kecel), gárdánk eddig egyetlen nőtagja is, aki valóban elismeréseméltóan dolgozik lapunk érdekében.

A régi gárdatagok lelkes odaadása párosulva az új gárdatagok hasonló szellemű munkájával, példaadásul szolgálhat azok számára, akiknek még nem volt módjukban táborunkat új előfizetőkké szaporítani.

A Jászladányi Népkör közgyűlése.

Febr. 2-án tartotta a Jászladányi Népkör a Faluszövetség taggyesülete rendkívüli közgyűlését. A Faluszövetséget Wieser Béla központi titkár képviselte. A közgyűlésen a tagok igen nagy számmal vettek részt és megjelent Kiss Imre plébános is. A tárgysorozat legfontosabb pontja az alapszabályok módosítása volt. Wieser Béla titkár rámutatott arra, hogy az egyesület jelenlegi, 28 éve készített alapszabályai nem felelnek meg rendeltetésüknek és ezért szükséges, hogy azok a változott viszonyok szerint módosíttassanak. Ugyanilyen értelemben szólt fel Kiss Imre plébános is, mire a közgyűlés nagy többséggel megszavazta az alapszabályok módosítását. A továbbiak során a népház italmérésének és mozgóképszínházának ügyei kerültek tárgyalás alá. A közgyűlés befejezése után Wieser Béla titkár előadást tartott az aktuális gazdasági kérdésekről. Az egyesület táviratilag üdvözölte Gömbös Gyula miniszterelnököt és ragaszkodását fejezte ki. Ugyancsak táviratilag köszöntötte Bethlen István grótot és Eckhardt Tibort a békerevizio érdekében kifejtett eredményes angliai tevékenységükért.

80 pengős jövedelmei biztosít a selyemhernyótenyésztés

Házankban rendszerint 25.000 kismember szokott selyemtermelésre jelentkezni és a földmivelésügyi minisztérium selyemtenyésztési kirendeltségeitől ingyen petét kérni, az idén azonban több jelentkezőre számítanak, mert az a 60—80 pengő, amit pár heti munkával a selyemtenyésztés biztosít, a falusi emberek háztartásában most igen jelentékeny tényező. Társadalmi akció is folyamatban van erre nézve és a falusi élet több előkelősége, főleg a nagy uradalmak urnói maguk is kezdtek már tavaly selymet termelni, hogy a nép előtt jó példával járjanak elől. A selyemtermelési felügyelőségek kiküldöttei most járják be a községeket s mindeniütt összeírják a jelentkezők igényeit. A termelés maga áprilisban indul meg s azt megelőzően, talán még március folyamán fogja közölni a földmivelésügyi minisztérium az idei gubóberéltési árkakat. Erre nézve különböző tervek vannak kidolgozás alatt, amelyek arra irányulnak, hogy a gubótermelés jövedelmezőségét biztosítani lehessen.

Utmutatás a védett birtok tulajdonosainak és a hátralékos adófizetőknek nyújtott részletfizetési kedvezményről

A 14000/1933. M. E. számú rendeletben a védett birtok tulajdonosa abban a kedvezményben részesül, hogy adóhátralékát 10 évi egyenlő részletekben, míg általában minden hátralékos adózó a 16400/1933. M. E. számú rendelet értelmében hátralékát 5 év alatt részletekben fizetheti meg. E kedvezmények gyakorlása tárgyában legutóbb a pénzügyminisztérium 149000/1933. VII. a) és 4300/1934. VII. a) számú rendeletét bocsátotta ki, amelyeknek olvasóinkat érdeklő részeit az alábbiakban ismertetjük.

A védett birtok tulajdonosait megillető kedvezmények

A védett birtok tulajdonosa, ha 1933. év folyamán legalább annyi befizetést teljesített, amennyi az 1933. évi adóelőírása, tekintet nélkül arra, hogy azok a befizetések kamatra, tőkére, előző hátralékokra, behajtási illetékekre, vagy bármi másra számoltattak el, jogosult az 1932. évi december hó 31-én fennállott hátralékát 10 évi egyenlő kamatmentes részletben törleszteni.

Egy évre esik tehát a fennállott hátraléknak az egytizedrésze és az illető évre kivetett adók. Mert hiszen a kedvezmény csak akkor marad fenn, hogyha a hátralékos a folyó adókat rendszeresen megfizeti. A hátraléknak egy évre eső része azonban soha sem lehet több, mint az illető évekre előírt adóknak a negyedrésze, a szabály tehát az, hogy a hátralék részlettörlesztése fejében vagy a hátralék egytizedrésze, vagy a folyó adóelőírás egynegyedrésze fizetendő, a szerint, hogy melyik a kisebb.

A hátralékból egy évre esedékes részlet és a folyó adó természetesen havi vagy negyedévi részletekben fizethető meg, a szerint, hogy az adózónak jobb. Ha pedig a negyedévenként fizetendő részletet a negyedik hónapban sem egyenlítőné ki a hátralékos adózó, úgy a negyedik harmadik hónapjában az előjáróság által *vevény ellenében figyelmeztetendő arra, hogy adófizetési kötelezettségének tegyen eleget, mert ellenkező esetben a birtok védett jellegét veszélyezteti.*

Ha pedig valamely védett birtok tulajdonosa terhére az év végén akár a folyó évi adókban, akár pedig az évre eső részletben hátralék mutatkozik és a hátralékos azokat *újabb felszólítás dacára 15 napon belül sem egyenlítőné ki, a községi előjáróság jelentésére a pénzügyigazgatóság haladéktalanul intézkedik a járásbíró-ságnál, hogy a védett birtok minősége*

a telekkönyvben töröltessék. Helyesebben pedig az adózó nemcsak az adófizetési kedvezményt veszti el, hanem egyéb hitelezőivel szemben, mint védett birtok tulajdonosát az őt megillető kedvezmények is veszendőbe mennek és ki van téve annak, hogy a pénzügyi hatóságok az adó iránt, mint a többi hitelezői a végrehajtást ellene a legsürgősebben lefolytatják és esetleg ingatlanát is elárverezik.

Ha azonban a védett birtokká nyilvánítás hatálya nem az adó nem fizetése miatt, hanem egyéb okokból, például valamely hitelező alapos kérelme folytán szűnik meg, az adózónak jogában áll ennek dacára továbbra is a védett birtok tulajdonosát megillető adófizetési kedvezményt igénybe venni, azonban ekkor már bármelyik részlet egyszeri elmulasztása a kedvezmény végleges elvesztését vonja maga után.

Mindaddig, míg a védett birtok minőség a telekkönyvben fel van jegyezve, az 1934. évet megelőző időkből fennálló hátralék miatt csakis az 1933. évre kivetett együttes kezelésbe vont közadóknak azon része erejéig lehet a védett birtok tulajdonosa ellen végrehajtást vezetni, amely az 1933. év folyamán teljesen ki nem egyenlített, valamint végrehajtást lehet még vezetni a felajánlott vagy lefoglalt, de be nem szolgáltatott gabona értéke erejéig. Mindazon esetekben azonban, midőn az adóhatóság valamely mezőgazdasági ingatlan árverését kéri, e helyett meg kell kísérelni a rendelet szerint megállapított végrehajtási árverés hatályával birói uton történő megánkézből való eladást.

Általában minden adóhátralékosot megillető kedvezmények

Ezen kedvezményekről beszélve, a hátralékosokat két csoportba kell osztani. Az első kategóriába tartoznak, akiknek az 1933. évre kivetett együttesen kezelt adójuk összesen a 250 pengőt meg nem haladta. Ezek minden kérelem nélkül jogosultak az 1933. év végén fennállott hátralékuikat, a mindenkorli folyó adókkal együtt, 5 évi egyenlő részletben fizetni, az esetben azonban, ha a hátralék 5 részletre elosztva 1 évre a folyó adónak egynegyedénél kevesebb jutna, a folyó adókon kívül az illető évben legalább ennek egynegyede fizetendő be a hátralékos részlettörlesztése címen. Az egy évre eső részlettörlesztés tehát mindig vagy a hátraléknak egyötöde, vagy a folyó adó egynegyede, a szerint, hogy melyik nagyobb.

A folyó adókat és a hátraléknak az

illető évben esedékes részét tizenkettővel kell osztani s az így jelentkező összeg a havonként fizetendő törlesztés. Azonban az adózónak módjában van negyedévenként, legkésőbb az évnegyed második hónapjának a feléig egy negyedére eső összeget fizetni.

A fentiek szerint kiszámított havi részlettörlesztésről az adóhivatal, községi előjáróság kimutatást köteles készíteni s az érdekelteket ezen részletfizetési jogokról a részletösszegnek pontos megjelölésével értesíteni. Abban az esetben azonban, ha az adóhivatal ezen értesítést elmulasztja, vagy ezzel elkésik, ez az adózót a részletfizetési kötelezettség alól fel nem menti s így ha valaki nem is kapott ilyen értesítést, saját érdekében köteles már januártól kezdve a havi, vagy február hó 15-ig negyedévi részlettörlesztést befizetni.

Ha valamely hátralékos bármelyik részletet az előírt határidőre be nem fizetné, úgy a községi előjáróság vagy adóhivatal az illető adózót haladéktalanul felszólítja az elmulasztott részlet 8 napon belül leendő befizetésére, ha pedig ennek a felszólításnak nem volna eredménye és az adózó az elmulasztott részteket a következő évnegyed végéig sem pótolja, a hátralék teljes összegét, a szabályszerű késedelmi kamatokkal együtt, azonnal be kell hajtani.

Ilyenkor az adózó a részletfizetési kedvezményt is elveszti.

A pénzügyigazgatóságnak a részletfizetés módosítása vagy hatálytalansítása tárgyában hozott indokolt határozata ellen az érdekelte adózó 8 napon belül a pénzügyminiszterhez fellebbezéssel élhet.

A második kategóriába tartoznak azok az adózók, akiknek 1933. évi adóelőírásuk a 250 pengőt meghaladja. Ezek az adózók, ha a részletfizetési

Boris bolgár király Bukarestben

Balról: Károly román király, jobbról: Boris bolgár király.

kedvezményt igénybe akarják venni, ez irányu kérelmüket 1934. évi január hó 31-ig a községi előljárásnál, a városi adóhivatalnál írásban nyújtásuk be. Ha a hátralék 500 pengőt nem halad meg, a kérvény illetékmentes, ellenkező esetben pedig 2 pengős okmánybélyeg kell a kérvényre.

Az adóhivatal a kérvények s az adózó viszonyainak, valamint a hátralék nagyságának méltányos mérlegelésével köteles a kérvényeket elintézni és a méltányosságnak megfelelő részleteket engedélyezni, amely azonban 5 évnél hosszabb nem lehet. A részletfizetést engedélyező határozat, amennyiben 5 évnél rövidebb részletfizetés engedélyeztetett, megfellebbezhető a pénzügyigazgatósághoz.

Ezen második kategóriába tartozó adóhátralékosok részletfizetésére vonatkozóan ugyanazon szabályok állnak egyébként, mint az első kategóriába tartozókra, azzal a kivétellel, hogy a tartozásaik után mindenkor 6 százalékos kamatot tartoznak fizetni és hogy ha ezen kötelezettségeiket pontosan betartják és az év végén hátralékuk nem mutatkozik, akkor ezen 6 százalékból 3 százalékos az adóhatóság a tőketartozás javára könyvel el. Így ezeknek késedelmi kamata, ha a részleteket pontosan betartják, végeredményben csak 3 százalékos tesz ki.

Azok az adózók pedig, akik 1933. évben nem adóztak, vagyis 1933. évben nem volt velük szemben adó kiírva, ha a hátralékuk 250 pengőt meghalad, a m. kir. adóhivatal, ha pedig 1000 pengőt meghalad, a pénzügyigazgatóság évi 6 százalékos késedelmi kamattal megemelt legfeljebb 5 évig tartó részletfizetési kedvezményt engedélyezhet, míg ha a hátralék 250 pengőn alul van, a tartozás külön kérelem előterjesztése nélkül 5 év alatt kamatmentesen törleszthető.

Minden részletbefizetés a legrégibb adóhátralékoknak a törlesztésére számolandó el, ha pedig időközben valamely törlesztés elmaradt, ez mindig az illető évben előírt adóban vezetendő keresztül.

Vértessy Ferenc dr.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Adómentes méheukor kapható

A pénzügyminisztérium *harmine vagon teljesen adó- és illetékmentes méhetető kristálycukrot engedélyezett* a rossz méztermés miatt szűkölködő méhesaládoknak. A cukorból minden inséges méhesalád tulajdonosa kaphat. A cukor elosztását az *Országos Magyar Méhészeti Egyesület* (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) intézi.

Jól értékesül a makói hagyma

A makói hagyma ára 5,5 pengő méter mázsánsként, főleg az angol kereslet folytán. Eddig 1850 vagon vörös és 194 vagon fokhagymát sikerült Angliában elhelyezni. Svájc eddig 100 vagon makói hagymát vásárolt. Az értékesítést megkönnyíti, hogy az idén késik az egyiptomi hagyma

beérése. A magyar hagyma mintaküldeményei most vannak utban a középamerikai angol gyarmatok felé: Trinidadba, Barbadoszba, Guyanába és Jamaikába. *A szines lakosság új fogyasztópiacot ígér a makói termelés javára.*

A pestkörnyéki kistermelők kívánságai

A Budapest-környéki gazdakörök szövetsége 80 község gazdaközönsége nevében emlékiratot intézett Gombös Gyula miniszterelnökhöz, amelyben a főváros vámrendszerének a megváltozott termelési és értékesítési viszonyokhoz mért teljes reformját, a *belterületi piacoknak a valódi őstermelők által szabad fölkeresését és azokon közvetlenül a fogyasztóknak való árusítását, a piaci helypénz-díjszabás módosítását és a termelői gazdaközönségnek a fővárosi közegyek részéről leendő kiméletesebb kezelését kéri.*

SZÖVETKEZETI ÉLET

Február 12-én nyílik meg a szövetségi tanfolyam

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége ez évben is megrendezi továbbképző szövetkezeti tanfolyamát, amely február 12-étől március 24-éig tart és felöleli a közgazdasági és szövetkezeti élettel kapcsolatos összes elméleti és gyakorlati kérdéseket. A III. szövetkezeti tanfolyam elnöke Schandl Károly dr. ny. államtitkár, helyettes elnöke Kuncz Ödön dr., egyetemi tanár, vezetője Pártos Szilárd dr., helyettes vezetője pedig vitéz Gabriel Jenő dr. A tanfolyam előadói sorában a magyar tudományos élet és gyakorlati szövetkezeti mozgalom legkiválóbb szakemberei fog-

lalnak helyet. A tanfolyam ünnepélyes megnyitása február 12-én 5 órakor lesz a *Faluszövetség* nagytérképében. Az ünnepélyes megnyitón Schandl Károly dr., elnök mond bevezetőbeszédet, majd Antal István dr., miniszteri tanácsos, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetője tart előadást: „Az ifjúság és a szövetkezetek” címen.

A Tápiai Hitelszövetkezet közgyűlése.

Az OKH kötelékébe tartozó Tápiai Hitelszövetkezet január hó 21-én tartott taggyűlésén a központ részéről Wanke Gusztáv, az elnöki osztály főnöke és Kadernoska János h. osztályfőnök vettek részt. Toma József plébános, szövetkezeti elnök üdvözölte a központ kiküldöttjeit és megnyitotta a tagértekezletet. Ezután Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök beszámolt az időszerű szövetkezeti kérdésekről és hangsúlyozta, hogy a gazdasági talpraállás egyedül és kizárólag a szövetkezeti mozgalom erőteljesebb kifejlődése útján lehetséges, mert ez a mozgalom a magántulajdon alapján álló helyes realpolitika alapja, s éppen ezért a nemzet minden társadalmi rétegét magába tömörítve kell a szövetkezeti mozgalom útján a szolidaritás elvét: „Egy mindenkiért, mindenki egyért” érvényre juttatni. Előadását azzal végezte, hogy minden szövetkezeti vezetőnek és minden szövetkezeti tagnak arra kell törekednie, hogy a nemzet minden társadalmi rétegét a *szövetkezeti mozgalom keretén belül helyes összefogásra ösztönözze, mert ez nemcsak nemzetmentő munka, hanem az egyedüli lehetőség arra, hogy a gazdasági válságból kimeneküljünk.*

„A magyar igazság”

Szinjáték három felvonásban.

Irta: Nyáry Andor.

Nyáry Andort nem kell lapunk olvasóinak külön bemutatnunk. Színes, érdekes és izig-végig magyar írásait minden olvasónk jól ismeri, de mint író, a legnagyobb és elterjedtebb napilapok és szépirodalmi folyóiratok révén régen szeretetébe fogadta az egész nemzet olvasóközönsége is.

Most megjelent könyve, színmű három felvonásban, a magyar igazság lelkes és gyújtó tolmácsolója. Tárgyát az elnyomott Erdély, a székelység történetéből meríti. A rabságnak az a fojtott levegője, a felszabadulásra titkon készülő magyarok megható összetartása, amely a szindarabon átvonul, csodálatosan idegvesztő élmény. A szindarab minden szerepe a való életet ábrázolja és megjátszásra rendkívül alkalmas. A jelenetezés pedig olyan egyszerű, hogy a legkisebb igényű színpadokon is teljes sikerrel, fennakadás nélkül adható elő. A darabot készséggel és szeretettel ajánljuk a vidéki műkedvelő társaságok figyelmébe. Szép, lelkes és hivatást teljesítő magyar történetet mutatnak be vele a magyar falvak szebb jövőre és jobb sorsra vágyó közönségének. A könyv megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Az áruuzsora ellen indított küzdelem uttörői és harcosai a

„HANGYA” SZÖVETKEZETEK

amelyek felbecsülhetetlen értékű árszabályozási tevékenységet fejtenek ki a magyar gazdaközönségnek úgy a közszükségleti cikkekkel való ellátás, mint legfontosabb terményeinek értékesítése terén. A falusi „HANGYA” SZÖVETKEZETEK ma már nemcsak fűszer, gyarmatáru, élelmiszer, gazdasági és háztartási cikkek, ruházati anyagok, stb., stb. elosztásával foglalkoznak, hanem

mind több és több falusi szövetkezet kapcsolódik be a gazdaközönség tojás, baromfi, gyümölcs, sertés, vágómarha, stb., stb. terményeinek értékesítésébe.

Minden gazdának saját jól felfogott érdeke megkívánja, hogy tagja legyen a „HANGYA” SZÖVETKEZETNEK, azokat vásárlásával támogassa, terményeit ott értékesítse és üzletrészek révén igyekezzék azokat erősíteni.

A szövetkezeti szervezkedésben, összetartásban nyilvánul meg az az erő, mely képtessé teszi a falu közönségét a gazdasági bajok leküzdésére!

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A disznóölésről

(Második közlemény.)

A hosszabb ideig eltartandó husokat füstre szokták tenni. Miután azonban a füstölés meglehetősen kiszáritja a húst, csak a nagyobb zsirtartalommal bíró husféléket (sonka, szalonna, kolbász) füstöljük.

A sonkát és nyelvet a füstölésre pácolással szokták előkészíteni. A sonkát vagy nyelvet mindenképp alaposan besózzuk, majd egy kanál töröttborost, izlés szerinti fokhagymát, koriandert, fenyőmagot, babérlevelet s egy jó kanál salétromot hintünk rá és annyi vizet, hogy a husfélét csak félig lepje el. A sonkát 10—14 napig hagyjuk a páclében, mindennap megfordítva, azután kerül sor a füstölésre.

A füstölendő sonkát nem forró, hanem körülbelül 30—35 Celsius-fok hőmérsékletű füstön kell hagyni 3—4 napig s akkor hűvös, szellős helyen függesszük fel, így félévig is eláll. Használat előtt meleg, lefodott edényben, tiszta vízben addig főzzük, míg villával könnyen átszurható, akkor kihütjük és úgy szeleteljük fel.

Kolbászfélék füstölésére 2—3 nap elegendő „hideg füstön” tartva, melynek hőmérséklete a 20—25 Celsius-fokot nem haladja meg.

A csemege-szalonna részére sok helyen sós, fokhagymás, édes paprikával pirosított páclét készítenek s füstölés előtt a szalonnát pár napig ebben a páclében hagyják. Mások csak sóval dörzsölik be a szalonnát füstölés előtt s a füst után kenik meg fokhagymával, paprikával. A csemege-szalonnát 7—8 napig kell hideg füstön tartani.

Utoljára marad rendszeren a disznóölésnél a zsir kiolvasztása. A hájat és szalonnát kisebb darabokra felaprózzuk és zománcozott vasedényben a tűzhelyre helyezzük. A zsírolvasztásnak nem szabad erős tűznél vagy lángon történnie, mert a tulságos felhevítés a zsir ízében és színében elválásokat okozhat.

A kiolvasztott zsirt leghelyesebb zománcozott bádógból készült zsírosbödönben vagy köedényben hideg helyre elraktározni. A hideg helyre tett zsir hamarosan fehér, hullámos felületű tömeggé szilárdul.

A zsir kiolvasztása után visszamarad a *tepertő*, melyet kissé megpirítva, kenyérrel vagy pogácsába sütve szoktak fogyasztani. Hogy jóízű és szép rózsaszínű legyen, a zsírról leszűrt tepertőt, anélkül, hogy a benne maradt zsirt kinyomkodnánk, forrásig felmelegítjük és kissé megpirítjuk. Ezután a tepertőből a felesleges zsirt gyengén kinyomkodjuk.

Ha a zsir *avasodását* meg akarjuk akadályozni, a levegő behatásától kell

megóvunk. Ezért hosszabb eltartásához lehetőleg olyan edényt használjunk, melyet a kiolvasztott zsir teljesen szinig tud tölteni. A bödönbe öntött zsirt óvatosan keverjük meg egyszerű-kétszer addig, míg meg nem szilárdul, nehogy repedések keletkezzenek, melyek levegőt vezethetnek a zsir belsejébe.

A megavasodott zsirt még meg lehet javítani úgy, hogy enyhe tűzön megolvasztjuk, majd 5 kilogramm zsírra 2—3 deciliter forralatlan tejet számítva, a tejjel forrásig felmelegítjük. A tej megalvad fehérjetartalmát, amely a felszínen fut össze, szűrőkanállal különválasztjuk s a teljesen megtisztult zsirt más tiszta edénybe leöntve, hideg helyre tesszük. A régi bödönt csak erős luggal, forró vízzel történt többszöri kisurolás és öblítés után lehet újra használni.

Ételreceptek

(Válasz B. P. Szegedfelsőtanya levele.)

Habtekeres. 30 deka vajból és 12 deka lisztből tésztát gyurunk s hideg helyre tesszük. Most 18 deka lisztből, kevés sóval, egy tojássárgájával és világos borral rétestésztát gyurunk, jól kidolgozzuk

és bőven lisztezve egy centiméter vastagra nyújtjuk. A rétestésztára aztán ráhelyezzük a kinyújtott vajas tésztát, összehajtogatjuk és kinyújtjuk háromszor, közben mindig negyedórát pihentetve a tésztát. A harmadik összehajtás és pihentetés után egész vékonyra nyújtjuk, megkenjük 4 tojás sárgájával, másfél centiméteres csikokra vágjuk, habtekeres-sütőre csavarjuk, kizsirozott sütőlemez legalább 2 óráig hideg helyen pihentetjük, azután lassu tűznél megsütjük. (Ha nincs habtekeres-sütőnk, a tésztát a cirokszárra is tekerhetjük.) Töltelék: a megmaradt öt tojásfehérjét 25 deka vaníliás-cukorral forró víz fölött kemény habbá verjük, megtöltjük vele a kihűtött tésztát és lecukrozva tároljuk. A tekereseket tejszínhabbal is tölthetjük.

A **krémest** 25 deka vaj és 25 deka lisztből a habtekeres tésztájának fennt leirt módja szerint készítjük. Harmadik hajtogatás után a tésztát vékonyra nyújtjuk, hegyes késsel 2—3 cm távolságra megszurkáljuk és két óráig hideg helyen pihentetve, megsütjük a lapokat sütőlemezre. Krém: 6 tojás fehérjét 20 deka cukorral kemény habbá verünk s porcellan-tálba tesszük, 10 deka lisztet, 5 tojássárgáját, kiskanál vaníliás cukrot, 1 deciliter tejet habverővel simára keverünk, 4 deci tejjel felhígítjuk és folytonos keverés mellett sűrűre főzzük; akkor részletekben hozzákeverjük a felvert habot és melegen rákenjük a kihűtött réteslapra. Ha a krém kihűlt, akkor tesszük rá a felső lapot, a krémest vizes késsel feldaraboljuk és lecukrozva tároljuk.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Tapasztalatok a babtermelés körül

A bab a legbecselesebb főzelékeink egyike. Piaca szeszélyes ugyan, de a

házi szükségletre való termelés mindig hálás munka. A legújabban szerzett tapasztalatokat e hüvelyesmag termelése körül a következőkben foglalhatjuk össze:

1. Talaját jól munkáljuk meg, mert a porhanyó földben gyorsan fejlődik, míg a rögös talaj fejlődését nagyon hátráltatja.

2. Ne késsünk meg a vetésével! K. Takács Gyula, a Növénytermelési Hivatal vezetője, évek tapasztalatai után az áprilisvégi vetést ajánlja. Igaz, hogy ezzel a fagyoszentek okozta elfagyás kockázatát is viselnünk kell, de ha néha a fagyveszély elér is bennünket és utána mást kell a földben termelnünk, ez aránylag ritkán fordul elő s többször jó babtermés lesz a következménye a korai vetésnek. Ha a fagyoszentektől való félelmünkben a babvetést május végére halasztjuk, akkor virágzása a nyári szárazság és forróság idejére esik, mikor is elszórja virágait és alig köt magot; így természetes, hogy alig kapunk holdankint 1—2 métermázsánál nagyobb termést.

Biztonság kedvéért — hogy komoly fagyok esetén se maradjunk babtermés nélkül — tehetjük azt, hogy az elvetendő babnak felét vessük el korán, másik felét pedig a fagyos-

A „kigyó-leány”

Egy londoni áruház egyik alkalmazottját kigyóbőrbe csavarva mutogatja, hogy a közönséget kigyóbőrből készült retikülök vásárlására ösztönözze.

szentek után kukorica közé. Ez utóbbi növény beárnyékolásával védi a tikkasztó hőség ellen.

3. A legjobb sortávolság — ugyanazon szakférfiu szerint — a 30—40 cm. és a legmegfelelőbb vetőmagmennyiség kat. holdanként az apróbbszemű babból 50 kg., a nagyobb szeműből 60 kg. A túl sűrű vetés szerfelett csökkenti a termést.

4. A vetőmag kiválasztásánál ügyeljünk arra, hogy milyent kíván a piac. Főképp a fehér gyöngybabok kedveltek. Különbéket egymás mellett ne termeljünk, mert elfajzanak.

5. Az eladásra kerülő tételeknek tisztáknak, kézzel átválogatottaknak kell lenni. Ezért a kinyűvés után a hüvelyeket védeni kell a megázástól és — ha géppel történne a kicsépeles — a szemek tördelésének megakadályozására a gépet mérsékelten etesük, a dobon félannyi verőleccet hagyjunk, a kosarat állítsuk tágra. A csep-lest a már említett kiválogatás kövesse.

Értékes csemegezőlőfajták

Közeledik a csemege- és borszőlővesszők rendelkezésének ideje, még néhány hét és megérkezik a tavasz, amikor nyitjuk a szőlőket és a nedvkeringség alatt elvégezhetjük a nyak-, vagy gyökéroltasokat.

Legtöbb szőlősgazda ismeri az **Ezeréves Magyarországi Emléke** csemegezőlőfajtát, mely azonban kevésbé terjedt el, holott kiváló tulajdonságai miatt megérdemli a legnagyobb mérvű szaporítást. A Chasselas Queen Victoria és a Kalábriai Fehér fajoknak igen sikerült keresztezéséből származik. Fürtje igen nagy, a bogyók borostyánsárgás színűek, lazán állanak, kellemes cukorédesek, héjuk erős. Metszik 1—2 szemtől szárvesszőig minden változatban, aszerint, hogy milyen erőben van a talaj. Valódi kiállítási szőlő, mely lugasmivelésre is alkalmas. Amerikában sokkal jobban elterjedt, mint nálunk, dacára, hogy magyar fajta (magyar keresztezés). Az 1900-as évek elején Délamerikában körülbelül 10.000 holdat telepítettek be vele bortermelés céljából, tekintve, hogy kitünő, magasfokú, zamatos fajtort is ad amellett, hogy elsőrendű csemegefaj. Érik szeptember elején.

Hoch János, (más néven muscat Mathiász János diadala.) Igen nagyfürtű, szokatlanul bőtermő, a hosszabb szállítást jól bíró finom, erős muskotályizzal rendelkező féleség. Fürtjei gulaalakúak, a bogyók zöldessárga színűek, kissé lazán állanak, a körtére emlékeztető alakúak, édesek. Szeptember elején már beérik, metszése soványabb talajon rövid, erős talajon hosszucsapos.

Muscat Thallóczy Lajos. A Royal Vine Yard és Muscat of Alexandria elődöktől származik. Vesszeje 1911-ben került forgalomba először sza-

porítás végett. Szeptember elejére érik be, fürtje nagy, bogyója igen nagy, ovális, színe élénksárga, ropogós, finom édes muskotályizű. Nagyon tetszetős fajta, termése jól bírja a hosszú szállítást, igen bőtermő faj. Szaporításra ajánlható, mint egyike a legfinomabb fehér muskotály-csemegefajoknak.

Bocskay fejedelem. Elődei: Muscat Candia és Malakov Usum. Vesszőzete középerős. Fürtje nagy, hosszukás, nyele erős, bogyói nagyok, ropogósak, keményhúsúak, ovális, szép bíborvörös színűek, izük mézédés, aromás. Igen edzett fajta, gyümölcse nagyszerűen eltartható télire felakasztva, akár rekeszekben parafaforgácsban elrakva (hordóban eltéve). Értékes, téli eltevésre való lugasszőlő, a szállítást jól bírja, téli időben igen szép árban értékesíthető a jól eltett gyümölcs. Szaporításra érdemes faj, mely a szőlőbetegségeknek is elég jól ellentáll.

Mátyás király szőlő. Egyike a legnagyobb szemű fajoknak. Október elején kezd érni. Tökéje erős, vesszője elég vastag. Fürtje hatalmas, laza, gulaalakú. A fürt szára hosszú. Bogyója gyakran szilvanagyságu, ovális, hamvas, sötétlila, kellemes édes izzal. Eléggé lédus, nem rothad könnyen. Igazi diszító szőlő, mely jól bírja a szállítást, tehát külföldön is kitünően lehet értékesíteni, ha jobban elszaporítanak és lehetne belőle nagyobb mennyiséget kapni. Kár, hogy sokan nem ismerik értékes jótulajdonságait. Rövid, csapos metszést kíván. Jól talajban gyakran találunk egyes tökéken olyan fürtöket, melyeken három cm. átmérőjű bogyók vannak.

Gróf Bethlen István muskotály szőlő. Rosa Minna di Vacca és Muscat Mathiász Jánosné fajok a szülei. Szeptember közepén érik be, tökéje és vesszőzete gyorsnövésű. Fürtje nagy, hosszukás, laza, erős nyéllel. A bogyók szép, sárgásszínűek, nagyok, oválisak, ropogósak, finom muskotályizűek. Hosszu csapra metszik. Bőven terem, a gyümölcs télire jól eltartható, tehát téli eltevés céljára szaporításra ajánlható. Mindezek és a már eddig (régbebi számainkban) felsorolt és ismertetett fajok oltóvesszői részben az állami **Mathiász-telepen** (Kecskemét), a **Bohn József-féle csemegezőlőmintatelepen** (Kistemplomtanya) beszerezhetők. Legélszerűbb mindkét helyről árjegyzéket kérni.

A bor- és pálinkapiac

A borpiac *szilárd*. Egyes helyeken (hol eddig még lehetett vásárolni malligand szeszfokonként 1.7—1.8 filléres alapon), az árak szintén elérték a mai kialakult fokunkénti 1.9—2.3 fillér közötti árat, minőség szerint. Az óborok állandóan drágulnak, alig hallani eladásról. Különösen sokat kérnek a jobb muskotály bo-

rokért, melyet palackozás végett akarnak a vevők megvásárolni. Egy-egy jobb tételre, (ha akad ilyen), 3—4 vevő is licitál, minek csak a gazdák örülnek, mert magasabb árat kapnak. El ne mulasszák a bortermelők az új bort lefejtetni, mert a sепrőn való hosszabb állás ezidén kárára lehet a bornak. — A *pálinka-árak* is szilárdulnak. *Törköly* alig-alig kerül eladásra, nem sietnek a főzdek a kitermeléssel, míg magasabb árak nem lesznek, mert a nyeredék csekély, különösen a hidraulikus présekkel kisajtott törkölynél. A *szilvóriumot* állandóan keresik és vásárolják. Megindult a *borokapálinka* fogyasztás is, bár kissé kisebb mértékben. A tavaszi mezőgazdasági munkák megindulásával az árak további emelkedésére lehet számítani.

Irsai M. József.

Apró jó tanácsok

Sót minden gazdasági állatunk igényel. Az 500 kg-os szarvasmarha sóigényét naponta 2 dekával elégíthetjük ki. Az adagot azonban további 1—2 dekával kell növelni abban az esetben, ha a takarmány főtémege gyök- és gumó, hüvelyszalma, gabonaszalma vagy izetlen, kilugozott széna. A bőven tejelő tehének napi sóadaga 3—4 deka legyen, mert ezek a kiválasztott tejben sok konyhasót adnak le. De már az adagot 5 dekáig fokozni kár volna, mert könnyen hasmenés lehetne a következménye. A növedékmarhák napi sószükséglete 0.5—1.5 deka a testnagyság szerint. A közepes testnagyságu lónak is biztosítsunk 1.5—2.5 deka sót, denaturált nyalósó vagy örölt só formájában. A csikók előtt is állandóan legyen kőso, hogy tetszésük szerint kielégíthessék szükségletüket, melyet 1—1.5 deka szokott fedezni. Aránylag — testnagysághoz viszonyítva — sok sót kíván a juh, mert hiszen izetlen és kálidus takarmányokon él; a sóból 1—1 birka 0.2—0.4 dekát el szokott naponta fogyasztani. A sertésre — testnagysága szerint — 0.5—1 deka sót számítsunk naponta.

A **piszkos, bélsárral szennyezett tehénről** temérdek baktérium hullik fejéskor a tejbe, mert hiszen a bélsárral minden parányi rögecskéje a gázképző baktériumoknak milliárdjait tartalmazza. A tisztántartás keféléssel és langyos vizes lemosással szőközölhető. Megkönnyíti a tisztántartást a tehén farán és combjain a szőrozetnek lenyírása.

A **szertbővis** a legveszedelmesebb gyomok egyike. Szára elágazó; a levelek fővén sárga, szurós töviseket növeszt. Alig 20—30 cm magasra nő. Termése horgas tüskékkel bir, melyekkel főleg a sertés szőrébe és a juhok gypajujába kapaszkodik és ilymódon főleg ezek az állatok hordják szét. Le kell kaszálni és elégetni, mert a mag a lekaszált növényen is beérik és szétszóródva gyomosítja a legelőt. Fontos, hogy minden gazda lelkiismeretesen végrehajtsa irtását, mikor is remélhető, hogy néhány év alatt kúpszul.

Ingyen rovarirtóinkról, a millió és millió rovar elpusztító kis madarak etetéséről a fagyos idő és havazás idején meg ne feledkezzünk!

HETI TEREFEK HIREK

Cigánylakodalom...

Éri a szó a szót nagy kecmeggéssel, mintha minden betűt pénzért adnának. Inkább a pipák füstölögnek, meg a poharak koccannak. Annak több az értelme.

A tyukok is akkor tojnak legkevesebbet, amikor a tojás legdrágább. Minek volna a sok beszéd, hogy még kevesebb értéke legyen? Lám, a medve is visszahúzódott a barlangjába, nem érdemes döröggni, ha szépen süttöt a nap gyertyaszentelőkor.

Szomorú árnyéka van mindennek ebben a busra szabdaltnak Közép-Európában. Ki kell várni a tavaszt. Talán akkor igazi fény és valódi meleg következik. Ami most van, csak erőltetett.

— Cigánylakodalom ez, egy komám! — mondja Korsós Ádám. — Lopott kacsákból és elcsórt libákból mulatnak benne. Mindenki a másét fogyasztja a móré-portákon.

— Csak az a baj, hogy mi is ott vagyunk! — sóhajtja Balog Dénes. — A mi jószágunk fogy leginkább.

— De legalább a mi nótánkat huzzák, hogy a hátunk is viszolyog tőle. És vigasztalhat bennünket az, hogy nem a saját jószágunkból kerülünk oda, hanem úgy, mint a verebi csendőrtiszthelyettes.

— Csendőrtiszthelyettes a cigánylakodalomban? No, ez eléggé valószínű.

— Nem hiszed?

— Inkább nem, mint igen.

— Pedig úgy volt, ahogy mondom. Az öreg vajda talán még meg is mosakodott a nagy tiszteltetésért, de mindenestre felöltötte az ezüstgombos lajblíját s kézrekapta a nagyfogantus vajdabotot, amikor bekopogtatott a csendőr-örsre.

— Na, mi járatban, öreg? — fogadta őt kíváncsián a tiszthelyettes.

— Há meg nem sérteném a tiszthelyettes urat, nágyon szeretném, ha megtisztelne bennünket...

— Nono, lókötők! — mosolyog a tiszthelyettes — ahhoz nem is szükséges ilyen alázatos kérelem, még ma éjjel felétek járok. De aztán rendben legyen ám minden, mert lesz nemulass!

— Ájjé! — legyint a vajda. — Megless elégedve a tiszthelyettes ur, de ne má tessék gyünni, hánem hónap.

— Holnap? Miért? — huzza össze szemöldökét a csendőr. — Én akkor megyek, amikor akarok.

— De a lakodalom hónap lesz, kezsícsókóloom. A lányom lakodalmá, árrá hívám a tiszthelyettes urat.

— Eriggy a pokolba, more! Csak nem gondolod, hogy én tehozzátok lakodalomba megyek?

— De nágyon szeretném, kezsícsókóloom!

— Lóduj innen! És meg se állj hazáig, adta teremtette, füstös bagója! No nézd csak!

A vajda csak áll és nem mozdul.

— Mégy már! — rival rá éktelen haraggal a tiszthelyettes.

No, lóduj is a vajda. Ismeri már ezt a hangot, de visszafordul az ajtóból:

— Ázsért is ott less a tiszthelyettes ur! Megmutatom!

És se szó, se beszéd, meg se áll a járás székhelyéig, ahol a szárnyparancsnokság van. Ott alázatos képpel jelentkezik a főhadnagy előtt, hogy kérelme volna.

— Mi az?

— Nágyon kérem a főhadnagy urat, tessék a tiszthelyettes urat a lányom lakodalomára kivezényelni, mert a másik bándá meg akar verni bennünket.

— Megless, dádé! Csak eridj haza. Nem történik bajotok. A tiszthelyettes kirendelem. Igy került a tiszthelyettes a cigánylakodalomba, akár mi a kisantant kellős közepére.

Balog Dénes mosolyog:

— De legalább jól mulatott?

— Mint mi most a csehek, szerbek és oláhok között. Már nem egy banda az, ha a külügyminiszterek együtt menekülnek is Zágrábból. Csak abban egyeznek, hogy a lakodalmat a mi jószágunkból tartják. De mi is ott vagyunk és figyeljük a táncot, amíg csak a rendcsinálás nem következik...

MÉZES JÁNOS

Tél...

Ma délután kisütött a nap, Aranyosan, ifjan ragyogott. Meleg, éltető sugarát szétszórta és A sok hó mind olvadni kezdett. Megtört az árok vizének Jége s a sok korcsolyás gyerek Bánatosan nézett a napra. De jött a komor ur: az est, Hideg széllel, zordon kezekkel. És amit a nap olvasztott, egy perc alatt újra jegessé tette, birodalmába véve a földet. Pedig olyan szép, mélykék volt az ég, mint nyári este szokott. De a csillagok zordan ragyogtak, s közülök az ég közepéből a földre — mint szolgálatvalóra szokott a király — úgy nézett le, vakítóféhér, kegyetlen fényvel, A telihold.

Irta: NAGY JÓZSEF (Makó.)

A mackó árnyéka. Régi néphiedelem a gyertyaszentelői mackómonda. Hogy kidugja a medve az orrát gyertyaszentelőkor a barlangjából, ahol téli álmát aludta. S ha vihart talál, vagy ködös, borongós időt, akkor szétrugja a vackát és kiunmarad, de ha a nap süt és a saját árnyékát látja, akkor sietve fekszik vissza és alszik tovább, mert a tél még negyven napig tart. Ez évben, — sajnos — a mackó megint visszafeküdt, mert olyan ragyogó napsütés fogadta gyertyaszentelő napján, mint a csillogó politikai vagy közigazgatási ígéret, de az élesszemű medve észrevette a csillogás mögött az árnyékot és nem volt kíváncsi a többire, mert tudta, hogy megtévesztés az egész. Haj, haj, kedves mackó kománk, de sokan volnánk emberek is, akik az egész telet szívesen átaldudnánk, ha lehetne... Mert a szemünk észreveszi az árnyékot, de a gyomrunk nem bírja a koplalást, hát jól kell laknunk az ígéretek ragyogó — csillogásával... (M. J.)

Nagy feltűnést keltett a Vörösváry magkereskedés, (Budapest, Kossuth Lajos-u. 3.) legújabb, most megjelent rendkívül érdekes árjegyzéke, melyet előfizetőinknek a cég kívánatra ingyen megküld.

MAUTHNER ÖDÖN

magtermelő és magkereskedelmi Rt.

Budapest

Központ: VII., Rottenbiller-u. 33. — Telefon: 46-3-65.

1. fiók: IV., Kossuth Lajos-u. 4. — Telefon: 89-2-15.

2. fiók: VI., Vilmos császár-u. 59. — Telefon: 29-1-94.

Ajánl: gazdasági, konyhakerti és virág-magvakat.

Gazdasági mag külön-árjegyzék, valamint képes főárjegyzék, mely növény-árjegyzéket is tartalmaz, kívánatra ingyen és bérmentve.

PÁSZTORTÚZ

Ahol padra kerültek a bölcsők...

A Ravasz László református püspök által főszerkesztett „Protestáns Szemle” egyik közelebbi száma került most véletlenségből kezembe. Iszonyu nagy lehet már a legszebb dunántúli magyar népünket ördögi vésként pusztító, halálra sorvasztó kárkóztás „egyke”, azaz egy-gyermekes veszedelem, hogy egyszerre két cikkben is feltárják e nemzetgyilkos, Isten-ellenes elfajulásnak iszonyu, ocsmányi bűnét. Am érthető a tisztáknak, a fajszeretőknak, az Ur tisztelőinek e háborgó feljajdulása, amikor a Dunántul sok, sok szinmagyar vidékén, főként az ősi Baranyában, a gyönyörű Ormányságon jórészt padra kerültek a bölcsők, s a falusi deszkarágó asztalosmesterek már leginkább csak koporsókat fabrikálnak a pusztuló szinmagyar földműves falvak átokverte öregjeinek és időelőtt elhervadó, ördögigigzte bűnös, iszonyu bűnös fiatal férfi és nő egykés népének!

Kiss Géza, hihetőleg maga is református lelkész, 100 évre visszamenőleg két kis szomszéd magyar falu születési adatainak bizonyos évenkénti felsorakoztatásával rajzoljuk elénk az „egyke”-nek sem a földön, sem az égen meg nem bocsátható magzat-gyilkos iszonyu bűnét, amelyről még a bibliai ostromozó próféták sem tudnak. A falu neve mellékes itt, a gyermekszületések számáról beszéljének az anyakönyv adatai: 1833 = 21, 1843 = 15, 1853 = 29, 1863 = 38, 1873 = 27, 1883 = 27, 1893 = 24, 1903 = 23, 1913 = 17, 1923 = 9, 1925 = 7, 1927 = 5, 1929 = 10, 1931 = 3, 1933 = 5 volt a gyermekszületések száma... Iszonyu kimutatás ez! Némelyik helyen már a faluvégi három ürgés cigánycsaládnak van anynyi gyermeke, mint bent az egész gazdag falunak együtt... Itt is, ott is üresen maradnak a házak. A somogymegyei Kisbajom községben már 80 üres ház van, vagy olyan, amiben már csak két öreg kong. Orecziban már házakat bontanak. Nem tud velük mit csinálni az örökös. A halál diplomás és némdiplomás vámszedői itt büntetlenül dülnek, s vannak falvak, ahol egész éven át egy gyermek sem születik. S ami legszörnyűbb: mindig több és több az ifju házas, ahol hiába várod a gyermeket... Az egykés szülők ezek, s már a temető ez a szörnyű, nagyértékű faj, — írja, sirja Kiss Géza tiszteletes, úgyhogy legkomolyabban számolni kell egész nagy magyar vidékek kihalásával!... „Dél-dunántul népe” címen Szabó Pál érdekesítő, s a „Protestáns Szemle”-ben egyidejűleg ismertetett sirató könyve

Tolna, Somogy és Baranya népeinek ilyen égbekiáltó bűnözéséről, s cáfolhatatlanul, őszintén feltárja, hogyha ilyen rohamosan csökken népünk száporodása, mint a baranyai 4.1554 lélekszámú református 1900-tól 1930-ig 26.776 lélekszámra, akkor ezek a baranyai remek református magyarok körülbelül 55 esztendő multával teljesen eltűnnek az ősi magyar vármegye területéről... És kiürülő falvait, házaikat, tanyáikat, földjeiket, kardcsapás nélkül birtokba veszik a máris mind beljebb és beljebb szüremkedő német és szláv elemek...

Oh, becsüljétek meg, s léhán, vagy bűnös számításból ne dobjátok padlásra a drága, szent magyar bölcsőt! Hisz' Árpád népének ez áldott honért élni és még sokszor győzni kell!

MÓRICZ PÁL

FALUSZÖVETSÉGI HIREK

A Faluszövetség központi tisztviselői a legközelebbi napokban a következő helységeket látogatják meg:

Szekeres László dr. főtitkár február hó 9-én Celldömölk és 10-én Győr. — Wieser Béla titkár február hó 11-én Felsőpakony, 13-án Jánoshalma és 15-én Vértesacsba.

Gazdasági előadások a pilisi Faluszövetségben. Érdekes és minden tekintetben hasznos gazdasági előadások sorozatát vezette be a pilisi Faluszövetség. Az időszerű gazdasági kérdésekről 6 héten keresztül, hetenként 3 órában, részben a központi tisztviselői, részben a helybéli előadók tartanak ismertető előadásokat. Február hó 4-én a Központ részéről Szekeres László dr. főtitkár járt Pilisen, aki egyúttal a fióklátogatást is elvégezte. Sramkó Kálmán igazgató-tanító számolt be az elmúlt esztendő működéséről, majd Kovács Zsigmond ismertette a hátralévő

A magyar női törvívócsapat,

mely a napokban Budapesten megverte Ausztria csapatát. A kép jobbszélén áll Vargha Ilus, aki legyőzte Ellen Preiss-t, a világbajnoknőt.

Én még élni akarok...

Harangoznak odafent a toronyba,
Toronyba, de toronyba,
Alighanem halott van a faluba
Faluba, de faluba.
Nem irigylem a sorodat jó halott,
Jó halott, de jó halott,
Én még élni akarok,
Akarok, de akarok.

Ki fogná meg ha én nem azt a kaszát,
A kaszát, de a kaszát,
Ki gondozná agg napjain szüleit,
Jó apját, de jó anyját.
Nem irigylem a sorodat jó halott,
Jó halott, de jó halott,
Én még élni akarok,
Akarok, de akarok.

Kire támaszkodhatna ez a haza,
A haza, de a haza,
Ha nem az én jó fiatal vállamra,
Vállamra, de vállamra.
Nem irigylem a sorodat jó halott,
Jó halott, de jó halott,
Én még élni akarok,
Akarok, de akarok.

Irta: BŰI JÁNOS (Kocs.)

téli időszaki programját. Ezután Szekeres László dr. tartott előadást a Szövetség német és olasz gazdalfju-cserekecziójáról, továbbá a tojás- és baromfitenyésztésről, valamint a paradicsom-szerződés megkötéséről a csepeli Weiss Manfréd-gyárral. Az elhangzottak után élénk vita indult meg, melyben a gazdák részéről Kemenczei János és mások szóaltak fel. A minden tekintetben jól sikerült fiókszövetségi értekezlet lelkes hangulatban ért véget.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepen vásárolhat Budapest, VI./15. Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Bartos János volt képviselőt, jogerősen elítélték. Bartos János, volt országgyűlési képviselő ellen már régebben csalás és sikkasztás miatt eljárás indult, mert többen feljelentették, hogy különféle ügyek elintézésére vállalkozott, pénzt vett fel és ezzel nem tudott most elszámolni. Bartost a törvényszék egyévi börtönnel ítélte. A tábla huszónapi börtönnel emelte a büntetést. Ezt az ítéletet a Kuria most jogerősen helybenhagyta.

Julius 21-től 29-ig „Hirös Hét” lesz Kecskeméten. Kecskemét város vezető gazdasági testületei és kulturális intézményei elhatározták, hogy a nyáron az Országos Iparos Kongresszus és az Ipartestület fennállásának ötvenéves jubileuma alkalmából „Hirös hetet” rendeznek. Az Iparos Kongresszuson kívül egyéb országos kongresszusok, barackkiállítás, szabadtéri előadások, állandó bugaci kirándulások lesznek a hirös város nagy ünnepeinek programján. A „Hirös hét” július 21-től 29-ig tart.

Arany- és ezüstpénzek ára

1934 február hó 5-én.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 28 fillér; kétkoronás 56 fillér; ötkoronás 1 pengő 47 fillér; régi egyforintos 76 fillér.

Aranypénzek: 1 darab huszkoronás arany 31 pengő; tizkoronás 15 pengő 10 fillér; Napoleon-arany 30.85—30.95 pengő.

14 karátos törtarany (gyűrű, karperec, fülbevaló, stb.): grammonként 2 pengő 80 fillér.

Színarany kilogrammja: 5130—5150 pengő.

Szinezüst kilogrammja: 70 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Van-e a vas- és fémmunkásoknak lapja és hol van a kiadóhivatala? (G. J., Szarvas.) — **Felelet:** Van „Magyar Vas- és Gépmunkások Lapja”, Budapest, V., Vilmos császár-ut 33.

Kérdés: 1922-ben újra férjhezett hadiözeveg megkaphatja-e özevegyi végkielégítést? (C. A., Sopronkövesd.) — **Felelet:** Amennyiben 1933-ig nem jelentette be igényjogosultságát, nem kérheti, mivel a törvény visszaható erővel nem bír.

Kérdés: 1. 1905-ben örököltem nagyanyámtól földet, melyből ki kellett volna a testvéreknél 90 koronát fizetnem nagykorúságuk alkalmával, kamat nélkül. Mi járna most, mai értékben? 2. Testvéreim nagykorúságuk óta követelhetnek kamatot akkor is, ha közös háztartásban élünk? (M. I., Bársnyos.) — **Felelet:** 1. A testvéreknél jár 96 pengő és ennek a nagykorúságtól számított évi 5 százalékos kamata. 2. Ha azonban Ön nekik ellátást adott ellenérték nélkül és ezt az ellátást nem ajándékként adta, úgy az ellátás értékét beszámíthatja.

Kérdés: Fiam most végzi a IV. polgári iskolát és katonai pályára szeretne menni, hová kell fordulnom, hogy katonaiskolába felvegyék? (Ifj. A. P., Kiskőrös.) — **Felelet:** Forduljon a soproni katonai főreáliskola parancsnokságához, hol részletes felvilágosítással fognak szolgálni. Azonban azt már előre is közölhetjük, hogy csak elsőrangú tanulókat vesznek fel és fiának több tantárgyból különbözőzeti vizsgát kell tennie a felvételt előtt.

Kérdés: Fővárosi alkalmazott özevegy vagyok, eddig nem kértem a hadiözevegyi kedvezményt, igényelhetem-e még? (H. F., Tarnaörs.) — **Felelet:** Már nem igényelheti.

Kérdés: 1. Tagja-e még a Faluszövetségnek a törökszentmiklósi sűrűdülési állami iskolában levő Bartaszi Ifjúsági Egylet, amely 1927-ben lépett a Szövetség tagjai közé? 2. Meddig van kiegyenlítve az egyesület tagdíja és mikor mondható fel a tagság? (B. K., Törökszentmiklós.) — **Felelet:** 1. Még tagja. 2. A tagdíja 1933. év végéig ki van egyenlítve. A tagságot az egyik évről a másikra lehet felmondani, azonban a megállapított díj olyan csekély, — mindössze 7 pengő — hogy már csak ezért sem érdemes a Szövetségből kilépni, amely minden tekintetben támogatja a taggyűléseket, ha hozzá fordulnak.

Kérdés: Van-e szükség Budapesten házfelügyelőre és ki lehet házfelügyelő? (Gy. J., Tásk.) — **Felelet:** Jelenleg nincsen. Bárki lehet, aki magyar állampol-

Viseletek egy német jelmezbálon.

gár és büntetve nincsen. Azonban a készülő új rendelet már előírja, hogy három évi Pesten lakást is igazolni kell. A szerződési viszony jelenleg nem esik semmiféle korlátozás alá, valamint a biztosítók összege is igen eltérő, főleg a házak nagyságától függ.

Kérdés: 1. Mennyibe kerül és hol kaphatók „Kiszgazdaságok Bajorországban” és „Szülőföldem széphatára” című könyvek? 2. Hol szerzethetők be legolcsóbban kétszáz pengő? (T. P., Rétság.) — **Felelet:** 1. „Szülőföldem széphatára” című munka kapható kiadóhivatalunkban, 5.40 pengő, valamint 20 fillér portóköltés elözetes beküldése ellenében. A másik könyv írójának nevét közölje velünk, mert csak így tudjuk megállapítani, hogy melyik vállalat adta ki és mennyibe kerül. 2. Széknémet legolcsóbban a Mezőgazdák Szövetkezeténél szerzethet be, Budapest, V., Alkotmány-u. 29.

Kérdés: 1. 1928-ban 1000 pengő bankkölcsönt vettem fel, a kölcsönt közös megegyezés alapján 1933 szeptember hó 1-én átvette egyik rokonom és a bank bekezelte házára és földjére. Rokonom kérte a kamatmértéskést, azonban a bank ezt megtagadta. Jogos volt-e az eljárása és kérheti-e rokonom még a védetté való nyilvánítást? 2. Ad-e a „Faluszövetség” szemléltető faluképeket iskolák részére? 3. Hol van a „Szent István Tápszerzők” igazgatósága? (K. L., Újvár.) — **Felelet:** 1. Amennyiben gazdaadós, úgy 5% kamatot köteles fizetni, ha nem, úgy 8%-ot. Ha jogalapja megvan, még kérheti a védetté való nyilvánítást. 2. Már nem ad, kifogytak. 3. Budapest, X., Maglódi-ut 17. szám.

Kérdés: 1. Mennyi az összes tandíja a csermajori tejipari szakiskolának? 2.

**110 tojást befogadó,
alig használt
keltetőgép
eladó** Cim: Bendő Emánel
Jászdózsa.

Mikor rendez a földmivelésügyi minisztérium tejjellenőri tanfolyamot és mikor tesz a felvételt? 3. Milyen kiadási leixikont lehet öleső áron beszerezni? (V. Gy.) — **Felelet:** 1. Kérésével válaszbélyeges levélben forduljon közvetlenül az iskola igazgatóságához. 2. Ezidőszertint nem rendez, mert nincs meg rá a kellő anyagi fedezet. 3. Ajánljuk a háromkötetes Franklin-lexikont, amelyből már szép antikvárium példányokat lehet kapni 12 pengő körüli áron.

Kérdés: 1928-ban 10 évre kötöttem tűzbiztosítást, mikor mondhatom fel azt? (P. J., Tokod.) — **Felelet:** A biztosítás megkötésétől számított hat évre mondhatja fel, egy félével a hatodik év letelte előtt.

Kérdés: Hol kaphatok olyan szakkönyvet, amelyben megtalálom, hogy milyen gyümölcsfa, milyen talajt szeret? (B. P., Gajgonya.) — **Felelet:** A gyümölcsfák talajigényéről tájékoztatást nyújt Mahács Mátyás: „Gyümölcsstermesztés” című könyve. Kapható kiadóhivatalunkban, 7 pengő és 20 fillér portóköltés elözetes beküldése ellenében. Másik kérdésére az „Asszonyoknak, leányoknak” című rovatunkban válaszoltunk.

Kérdés: Maglent szeretnék termelni, hova forduljak utbaigazításért és hol kaphatok vetőmagot? (I. S., Alattyán.) — **Felelet:** Maglentermelés ügyében forduljon a Lentermelők Szövetségéhez (Budapest, Tisza István-utca 1.), hol a vetőmagbeszerzést, illetőleg utbaigazítást kap és az értékesítésnél is kezére járnak. Minden jobb talajon termelhető; adható alája istállótrágya is. A fonalnak termelendő lennél az istállótrágya az elővetemény alá adandó.

Kérdés: Szeretnék két holdon cukorrépat termelni, hová forduljak, hogy szerződést köthessenek? (F. J., Bácsalmás.) — **Felelet:** Minthogy cukorrépában tultermelés van, a cukorgyárak csak azoktól vesznek át cukorrépat, kik már előbb is termelték s így a cukortermelők szövetségétől kontingenssel rendelkeznek. A Szövetség egyébként Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám alatt van.

Kérdés: Milyen könyvből tanulhatok magánuton németül? Hol kapható ilyen könyv és mennyibe kerül? (H. K. E., Gyoma.) — **Felelet:** Ajánljuk a Schidlöföle német nyelvkönyvet, ára 4 pengő füze és 6 pengő kemény táblában. Kapható mindkettő kiadóhivatalunkban a pénz és 30 fillér portóköltés elözetes beküldése ellenében.

Kérdés: 1. Hány rejtvény megfejtése szükséges ahhoz, hogy résztvehessek a jutalomSOROLÁSON? 2. Elfogad-e a szerkesztőség közlésre alkalmas rejtvényeket? 3. Lehet-e rejtvényt, rejtvénymegfejtést, valamint tanácskérést egy levélben küldeni? (N. A., Létény.) — **Felelet:** 1. Már két rejtvény helyes megfejtése résztveételre jogosít. 2. Igen. 3. Lehet, de mindegyiket külön papírra írja.

Kérdés: Le nem bélyegzett hadikölcsönkötvényeim után részesülhetek-e segélyben és van-e értékük? (Sch. Gy., Bakonyjók.) — **Felelet:** Nem részesülhet. 100.000 koronának 8 pengő az értéke.

Kérdés: Mi az értéke a kényszerkölcsönkötvényeknek egymillió koronánként és hol lehet beváltani vagy eladni? (H. A., Szeremle.) — **Felelet:** Huszonkét pengő. Ajánlja fel megvételre a Barna Banknak, Budapest, V., Nádor-utca 26. szám.

Kérdés: Testvérem régen kint van Amerikában, Grajnícitiben (?), hol farmja volt. 1921 óta semmi hírt sem kaptam felőle, hová forduljak, hogy megtudjam, mi történt vele? (P. I., Tiszadada.) — **Felelet:** Irjon a washingtoni magyar követségnek, címe: Hungarian Legation, Washington, 1424, 16. T. H. Triz. Nw. és jelölje meg levelében testvére nevét, valamint utolsó tartózkodási helyét és kérje meg, hogy nyújtsanak róla felvilágosítást.

Kérdés: 1. Hogyan kell védekezni a lisztharmat ellen az egresbokroknál? 2. Hogyan és mikor kell permetezni az őszibarackfákat? (P. I., Berettyóújfalú.) — **Felelet:** 1. A lisztharmatos egresbokor ágait minél előbb le kell vágni és el-égetni. Rügyfakadás előtt sulfarol 2 százalékos, majd a fakadás utáni héten és virágzás után 1/2—1/2%-os sulfaroldattal kell bepermetezni. 2. Az őszibarack levelesodrosodása esetén rügyfakadás előtt 3 héttel 3%-os, rügyfakadás közben 2%-os bordói lével kell permetezni a fát. De már a kifejlődött levelekre nem szabad bordói lének jutni, mert ezekre a bordói lé mérgező. A bordói lé úgy készíthető, hogy 50 liter vízben 3, illetőleg 2 kilogramm rézgálicot oldunk fel, másik 50 liter vízben 3, illetőleg 2% oltott meszet oldunk fel s a kettőt összeöntve, mindkét esetben 100 liter bordói levet kapunk.

Kérdés: 1. Repcemagot hol tudok értékesíteni nagyobb mennyiségben? 2. Kiskőrös határában lehet-e sikerrel termelni biborherét, vagy tengerit? (J. J., Zala-szentjakab.) — **Felelet:** 1. Repcemagot minden olajgyár megvásárol, amennyiben szüksége van rájuk. Itt közlünk pár címet: Grafol Műszaki Vegyüzem, V. Ügynök-u. 32; Hutter és Lever rt., VII. Erzsébet-körút 6; Láng és Lovass, V. Váci-ut 142. szám. 2. A biborhere megterem a jobb homokon, a vályog-és agyagtalajon, míg a gyenge homoktalajon a szárazságtól sokat szenved. A tengerinek a sülyevényes homok és a tulvizes talajokat kivéve, minden talajra van megfelelő változata. Bőtermő talajokra lófogó, sekély talajokra korai fajták valók.

Kérdés: 1. Édesapám a Kárpátokban vívott harcokban 1915 február 5-én eltűnt, de haláláról hivatalosan nem kaptunk értesítést. 1933 január havában közjegyző útján beadtuk a holtánnyilváníti kérvényünket a minisztériumba, de még a mai napig semmiféle értesítést nem kaptunk. Mit kell tennem, hogy ez ügy minél előbb elintézésre nyerjen? 2. Kell-e a „Vasárnap” által adott tanácsért valamit fizetni? (R. L., Göresöny.) — **Felelet:** 1. Forduljon levélben az illetékes minisztériumhoz, ahová kérvényét beadta, hivatkozzék kérvényének lktatási számára s kérje annak rövid idő alatti elintézését, tekintettel arra a körülményre, hogy kérvényét egy évvel ezelőtt már benyújtotta. 2. A „Vasárnap” minden előfizetőjének díjtalanul ad tanácsot és utbaigazítást.

Kérdés: Hol vannak Budapesten pamutfonalgyárak és lehet-e náluk kisebb mennyiségben fonalat kapni? (Kisköröi Hitelszövetkezet.) — **Felelet:** Pamutfonalgyár Budapesten nincsen. A kész fonalat külföldről hozzák be, miért is csak pár nagykereskedő címét tudjuk közölni: Faragó Aladár, VII., Izsó-u. 7; Hoffmann Aladár, VII., Nürnberg-u. 45; Weltner István, V., Vadász-u. 4; Fonalkereskedelmi rt., V., Szent István-tér 5. szám.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Özv. H. Gy.-né, Pusztasomorja. Krepdesin-ruhát legjobb epeszappanoldatban vagy szappanpehelyben mosni, langyos vízben. Mosás közben dörzsölni és öblítésnél facsarni nem szabad a selyemruhát és mérsékelten meleg vasalóval, vékony fehér papiroson keresztül vasaljuk. — **Ifj. S. F., Hegymagas.** Előfizetése 1934 április hó 30-ig van rendezve. — **B. J., Kulcspuszta.** Előfizetése 1934 február hó 28-án jár le. — **B. K. F., Apátfalva.** Előfizetése ez év március végéig rendezve van. — **V. L., Magyaralmás.** Előfizetése folyó év március hó 31-ig van rendezve.

T R É F Á K

Nem csodálatos?

Egyik kecskeméti patikába dagadt arcu atyafi állít be.

— Tessen ma aszpirint anni, de jó nagyot, — mondja szenvedő ábrázattal — irtó fájd a gyükere, má mögöttem egy egész skatulya fogport, de nem használt.

(Kecskeméti Közlöny.)

Jó trükk, csak egy kicsit kegyetlen

Egy híres orvosprofesszornál jelentkezik egy beteg. A professzor megvizsgálja, majd így szól:

— Nagyon súlyos az eset. El kell készülni a legrosszabbra.

Amikor a páciens és családja a meggyja a rendelőt, a kezelőorvos megkérdezi:

— Tanár ur, kérem, miért kellett úgy megijeszteni ezeket?

— Ez az én trükköm, — válaszolta a professzor — minden betegre azt mondom, hogy meg fog halni.

— Miért?

— Mert, ha valóban meghal, akkor azt mondják rám, hogy kitűnő diagnosztika (aki megállapítja a bajt) vagyok, ha pedig felgyógyul, akkor meg azt mondják, hogy kitűnő orvos vagyok.

Félreértés

Nem mai történet. Főszereplője a gyorsbeszédű, rendkívül kedves modoru, idős uriasszony, aki egy kicsit nagyon közellátó. Az ismert főorvos felesége és kisleánya az alorvos társaságában jött lefelé egy emeletes ház lépcsőjén. A kislányt kézenfogva vezették. A lépcsőházban összetaláltak az idős uriasszonnyal.

— Kezét csókolom, — köszönt rá a főorvosné.

— Szervusz, drágám, szervusz, — felelt az rendkívül nyájasan s miután lornyonján keresztül egy pillantást vetett a főorvosnéra, így folytatta:

— Gratulálok, nagyon jó színben vagy, gratulálok (a gyerekhez fordult) a gyerek is nagyon jó színben van, gratulálok (az alorvoshoz fordult) nagyon hasonlít magára, gratulálok.

A közellátó kedves uriasszony a homályos lépcsőházban a férjének nézte az alorvost. Pont az alorvost.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

. O . O . U . U

(Beküldte Stier József Baranyaszentlőrincről.)

2. Szórejtvény.

adminisztrál ó

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról.)

3. Szórejtvény.

omos

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

4. Szórejtvény.

fegyver ics R asszony

(Beküldte Kardics Ernő Gógánfáról.)

5. Szórejtvény.

b nemes fém a jár E

(Beküldte Tarr János Egerágról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 9-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 3-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Debrecen.** 2. Pontrejtvény: **Gyász van szívében a magyarnak.** 3. Szórejtvény: **Kadétszereltem.** 4. Szórejtvény: **Városliget.** 5. Pontrejtvény: **Sir a kislány az ablakon.**

Megfejtették: Tózsér István, Barócsi István, Timár Gergely, ifj. Nagy István, Vezér Emil, Günther Ferenc, Varga Anna, Szűcs Ferenc, Hornyák Gábor, Vancsó Mihály, Székely József, Nagy Péter.

Jutalomkönyvet nyertek: **Timár Gergely (Kondorosztanya)** és **Barócsi István (Ujlőrincfalva).**

A 4-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Dollár és fontra

szóló zálogleveleket, kötvényeket pengő ellenében vesz és elad, valamint ezekre kölcsönt folyósít: **Barna-bank,** Budapest, V., Nádor-u. 26. Tőzsdével szemben. Telefon: 213—16, 104—67.

A BUDVÁRI LAKODALOM

2

Regény a székely ősidőkből ★ Irta Földes Géza

Itthon őrt állottak az erős várak, de a harcúterem csak az erős kar védelmezte. Ez az oka, hogy itt soha el nem puhulhatott a székely. Budvár a székely várak között a legerősebb volt. E kis történet idejében Budhám volt a székelyek főrabonbánja és ő lakott ebben a várban.

Most azonban ninesen itthon. A táborban időz. A tábor pedig a Bodzaszorosban van. A besenyők törtek a székelyföldre s ezeket ment oda illő módon elfogadni. De ott vannak vele mind a vitézek is és Budvárban csak néhány öreg ember lézeng. Várőrségnek az erős várban ez is elég. Az asszonyok azonban mind itthon vannak. A Budhám hajlékában is egyedül maradt a felesége. Csak Jolán, a fogadott leánya van mellette.

Jolán árva leány. Árva, kiről senki sem tudja, hol ringott a bölcsője, ki volt az apja, ki volt az anyja? Élnek-e még, vagy már régen meghaltak?

Budhám tizenöt esztendővel ezelőtt is a besenyők ellen harcolt. Akkor nemcsak kiüzte őket a székelyföld területéről, hanem még az országukba is utánuk nyomult. Ott, amikor a székelyek a besenyők táborát feldúlták, az elhagyott üres sátrakban egy csodálatos szép leánygyermeket találtak. A kisleányka mindössze egy négy-öt éves lehetett és bámulva tekintett az idegenekre. Budhám hozzája lovagolt, lehajolt és a kicsikét nyergébe emelte s elkezdett vele kedvesen gügyögni.

A kisleány a jó bácsit menten megszerette, de megszerette Budhám is és többé le nem tette, hanem elvitte magával hazra.

Ótthon Isten adományának tekintették, mert bizony bármennyire vágyakoztak a gyermek után, Isten nekik bizony nem adott. És ime, ez a kis idegen egyszerre behozta ebbe a házba is a napsugárt. Itt volt már a várva-várt gyermek s vele a megnyugvás. A kisleány még a nevét sem tudta megmondani, de a székely beszédet sem értette. A kedves gyermeknek tehát ők adtak nevet és elnevezték Jolánnak. Ennél találób és ráillőbb nevet nem is adhattak volna.

Aztán amint telt, mult az idő, Jolán is nagy leány lett. Budháméknak valóságos szemükfénye, féltett kincse. S ha Budhámot a kötelesség hazulról elszólította, nyugodtan mehetett, felesége nem maradt egyedül. Szüksége is volt ennek a gyenge, törékenytestű asszonynak a gondozóra és Jolán ezt a kötelességet teljes önfeláldozással teljesítette is mindenkor. Budhám, ha harcra vonult, felesége miatta soha sem aggódott. Olyan volt ő is, mint a többi székely asszony. Egy kis ellenes csete-paté alkalmával egyik sem aggódott az uráért. Miért is aggódna?

Azért, mert harcra ment? Oh, a székely asszony jól tudja, hogy a székelyt a bátorsága soha el nem hagyja, a vitézsége s mindenekfelett az okossága megvédelmezi. De ha a sors mégis másképpen intézné a maga dolgát, azt is tudja, hogy a harcúteri halál mindenkor csak felmagasztalás, megdicsőülés és emléket híven megőrzi a hősi dal. S mivel Budhám a székelyek között nemcsak a legelső, hanem egyuttal a legbölcsőbb is volt, az ő feleségének igazán nem lehetett oka, hogy a harcútol féltse.

De azért nem volt a napnak egyetlen órája, vagy tán egyetlen egy perce, melyben ne gondolt volna rá. Jolánnal mindennap bejárta a várat, a várnak nagy udvarát. Ezt a várat érdemes nekünk is figyelmesen megtekinteni. Nem cifra itt semmi. Fényezés sem tarkazza, de azért szép és izléses minden. Akármerre tekintünk, minden azt mutatja, hogy a székely ezermester. A faragó fejsze azért van a kezében, hogy még az épületekbe is belevarázsolja az ő művészi izlését. Az épületek alját sziklakövekből rakták s a falak fából készültek. Szép, egyenes boronákból rakták. Ezeket egyenletesen faragták simára s zineik szerint váltakozva illesztették egymásra. A kőtalapzatra a barna díófa, meg a tölgyfa került. Ezeket tarkázta a fehér fenyőfa. Az ajtók és az ablakok rájája hófehér gertyánfa s a mennyezetre a szeszélyesen erezett kőrisfagyókér került. Az ajtók és ablakok táblái írottak. Szép mondásokot róttak bele s aztán domborura faragott bálványok, vagy csaták képei ékesítették.

Az udvar nagy, négyszögletű térség. A széleken sziklakövekből faragott oszlopokon vannak a törvény-táblák, melyekbe a székelységnek egy-egy ősi törvényét vésték bele. Így állanak ezek künn a nagy nyilvánosság előtt, hogy azokat mindenki láthassa, megtanulhassa és emlékezetébe jól bevésesse.

Itt a nagyasszony akármerre tekintett, minden az ő édes jó urára emlékeztette. Egy kópád előtt haladtak el. Házasságuk első napjától kezdve ezen ültek minden este. Itt gyönyörködtek a csillagokban s a csillagos égen a hold halovány fényében.

S az a szerelem, amely őket egy egész életre összekötötte, minden nap csak nőtt, erősödött és soha semmi meg nem zavarta. Isten is megadott nekik mindent, amit csak adhatott: boldogságot, egészséget, nagy vagyon, általános szeretetet. Csak a gyermeket tagadta meg tő-

lük. Pedig mit nem adtak volna, ha házuk táját a gyermeklárma tette volna hangossá? Ne csudálkozzunk hát, ha ilyen buslakodások között a jó Isten Jolánt közéjük vezette.

Budhámé lelkében a gazdagság, a hatalom, a méltóság soha sem ébresztette fel a büszkeséget. Ő az urában sem a fejedelmet, vagy a hatalmast szerette. Azt tartotta, fejedelmet kaphat akármikor a nemzet, de igaz szívű, szerető férjet a legjobb asszony sem találhat akárhol. A lelki nagyságot csodálta ő mindenkor az urában és boldog volt, mert Budhámot tökéletes embernek találta. A székelynek a házját védelmezni s ennek határánál állandóan éberem őrködni a legelemből kötelessége. Ezt tanulta az apjától, a nagyapjától s valamennyi ősétől. Ebben a fejedelem sem lehet kivétel. S amikor ezt a kötelességet minden székely híven teljesíti, az egyedülvalóság kellemetlenségeit valamennyi asszony nyugodtan türi. Így türi ezt a fejedelem-asszony is. S aztán vitézségben, bölcseségben Budhámval senki sem vetekedhetett, az ő felesége tehát arra is büszke lehetett, hogy őt az áldozatokban sem mulja felül senki. Budhámé tehát mindenkor csak az urával és az urában élt. Még az is megesett vele némelykor, hogy úgy elbeszélgetett vele, mintha akárcsak szemtől-szembe állottak volna. Pedig az egyik itt volt Budvárban s a másik ott harcolt a Bodzaszorosban. Ő azonban állította, hogy látja, hallja. Látta, hogy az ellen meg sem állhat előtte. Hiába jöttek tömegesen rája, ő állott és győzött a leghevesebb harcok közepette is. Akik pedig ezeket a beszédjeit hallgatták, fejüket csóválták és sokan sóhajtottak fel:

— Oh, milyen nagy szeretet lakozik az ő szívében!

Estéknél most is kiül Jolánnal arra a kópádra, amelyiken az urával töltötte azokat a boldog szerelmes órákat. Ide hallszik az erdőből a madarak éneke és ez elvegyül a még dolgozó lányok énekével. Dalolnak mindnyájan az édes szerelemlről és száll a daluk az ország határára harcoló kedves ifjuhoz. És ezt boldogan hallgatja ez a törékeny testű asszony...

Egy este éppen készült éjjeli nyugalomra hajtani a fejét. Jolán állott mellette. Az asszony arcát valami különös pirosság lepte el. Már ott feküdt a puha medvebőrön. Réveteg tekintettel nézett a távolba. Keble hangosan zilált s a verejtek is ellepte a homlokát.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak február hó 6-án.

GABONATÖZSDE.

Készárúpiac. Buza tiszai 77 kg-os 8.35—8.60, 78 kg-os 8.40—8.70, 79 kg-os 8.55—8.80, 80 kg-os 8.65—8.90; felsőtiszai 77 kg-os 8.30—8.50, 78 kg-os 8.40—8.60, 79 kg-os 8.50—8.70, 80 kg-os 8.55—8.85; jász-sági, fejmegyeyi, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 8.15—8.25, 78 kg-os 8.25—8.35, 79 kg-os 8.35—8.45, 80 kg-os 8.45—8.55. Pestvidéki rozs 4.45—4.55, egyéb 4.45—4.55; *sörárpa*, elsőrendű 10.50—12, másodrendű 9.50—10, harmadrendű 8.25—8.75; takarmányárpa, elsőrendű 7.85—8, másodrendű 7.70—7.80; zab, elsőrendű 8.45—8.55, másodrendű 8.30—8.40; *tengeri*, tiszántúli 6.70—6.80, egyéb 8.45—8.60; *korpa* 6.70—6.80; *7-es liszt* 9.50—10.50; *8-as liszt* 9.20—9.40 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza márciusra 8.44—8.45; májusra 8.56—8.57. *Ros*s márciusra 4.97—4.98; májusra 5.20—5.22. *Tengeri* májusra 8.55—8.57 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. jelentése.) Az elmúlt héten még fokozottabb érdeklődés mutatkozott tavaszi vetőmagvak iránt. *Lóheremag:* A kínálat a külföldi piacokon megerősödött, az ár az utóbbi napokban alig változott. *Lucernamag:* A készletek nálunk nagyobbak az eladatlannal összemérve, nem hagyható azonban figyelmen kívül, hogy ezen magféléknél csak Magyarország és Franciaország jöhetne komoly eladóként tekintetbe. *Baltacimnagból* kisebb tételek kerültek eladásra. *Tavaszi búkkönyben* a kínálat kielégítő. *Szudánfűmaggól* és *muharmagból* kifogástalan minőségek iránt mutatkozik kereslet, az árak valamivel emelkedtek. *Fehérnapraforgómag.* Jó minőségekben hiány mutatkozik. *Fűmagvaknak* és *fűmagkeverékeknek* élénkebb kereslete van. *Takarmányrépamag.* A forgalom élénk, de csak igazán megbízható minőségeket keresnek. — *A budapesti áru- és értéktőzsde jegyzései nyersáruért budapesti paritásában, 100 kilónként:* köles, vörös 10—10.50; köles, vegyes 9.50—10; repce 25—26, napraforgó, fehér 22—23; napraforgó, vegyes 12.25—12.26; lenmag, nagy 27—28, kis 23.50—24.50; tökmag, nagy 30—31, kis 27—28, dohos 21.50—22, mák (kék) 37—38; borsó, Vikt. 9.5—10.5; expressz 13—15; lencse, nagy 27—33, közép 22—25, kicsiny 18—20; bab, dunántúli, szokvány 10.50—11, felsőmagyarországi szokvány 9—9.25, gömbölyű fűrj 15—16.5, hosszú 14—15; lucernamag 115—125; lóheremag 145—155; tavaszi búkköny 8—9 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 7.25, borsóhéj 6.75, borsókorpa 6.75, buzakonkoly 6.10, konkolydara 7, lenmagpogácsa 13, napraforgópogácsa 10, reepepogácsa 8, répaszelet, szárított 7.20, rozskonkoly 5.25, rozskorpa 6.50, rozstakarmányliszt 7.65, tökmagpogácsa 13.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4—4.80, harmadrendű, csomagolásra 3—3.90, sarjuszéna 4—4.10, muhar-széna 5.20—5.70, lucernaszéna 5—6.20, zabosbúkkönyszéna 5.30, alomszalma, má-

sodrendű 2—2.60 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Tenyészmarhák és jármösökörök. Elsőrendű belföldi jármösökör (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi jármösökör (fehér) 38—40, másfél éves íszök 42—45, másfél éves tinók 44—48, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Borjувásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 83—86, kivételesen 90, másodrendű 76—82, harmadrendű 72—74 fillér kilogrammonként.

Juhárak. Külföldinek megfelelő prima, fiatal ürök, páronként 100 kg, vagy azon felüli súlyban 44—50, prima fiatal bárányok, páronként 75—80 kg között 36—49 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. Hazánkban az elmúlt héten sem tavalyi árban, sem elővételben nem volt forgalom.

Vágómarháváásár. Tehén, tarka másodrendű 33—34, harmadrendű 28 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Elsőrendű, öreg, nehéz, 300 kg-on felül 88—90, szedett, öreg, másodrendű 80—86, angol sonkasüldő 120—150 kg-ig elsőrendű 92—100—102, könnyű 80—100 kg-ig 85—90 fillér kilogrammonként, elősúlyban és páronként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 32, lefőlőzött tej 6—10, tejszín 240—280, tejfél 120—160 fillér literenként. Centrifugált vaj 220—260, szedett vaj 180—220, tehéntúró 40—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trapista 160—240, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Előbaromfi:* Tyúk 1.60—3, csirke 0.90—2.50, káppan 2.50—3.50, pulyka 2.40—5 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyúk 1.20—1.60, csirke 1.30—2.20, káppan 1.50—2, ruca, hízott 1.20—1.50, lud, hízott 1.20—1.50, pulyka, hízott 1.20—1.50, pulyka, sovány 1—1.20, libamáj 3—8 pengő kilogrammonként. *Teatojás* 7—9, *főztojás* és *apró* 6—7 fillér darabonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika, édes, nemes 4—5.20, félédes 3.60—4, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.60—0.90, pergettett méz 1.40—1.60, háziszappan, szín 1.20—1.40 pengő kilogrammonként.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 1—1.24, sózott kenyér 1.08—1.14, füstölt 1.20—1.80, háj 1.46—1.32, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertészsír, helybeli 1—1.20 pengő kilogrammonként.

Gyümölcs. Alma 24—70, körte, nemes 60—200, esemeszölő 100—240, dió 100—140, dióhéj 320—340,ogyoró, olasz 240—300,ogyoróból 320—400, héjazott mandula 400—700, gesztenye, olasz 48—90 fillér kilogrammonként.

Zöldség. Sárga répa 8—24, petrezselyem 10—24, zeller 16—40, kalarábé 12—24, vörshagyma, makói 8—12, közönséges 6—10, fokhagyma 16—40, cékla 12—24, fejeskáposzta 14—28, savanyított káposzta 20—36, kelkáposzta 20—44, vörshagyma 24—26, fejesalata 12—30, torna 40—140, burgonya, őszli, rózsza 8—11, nyári, rózsza 10—14, Ella 8—10, kifli 14—24, tömör csiperkegomba 120—220, süttőtök 10—20, sóska 160—300, paraj, tisztított 80—140, feketeterék 14—28 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Homoki vidéken az alacsony foku borok ára kistermelőknél 1.70—1.90, 10 fok körüli árú 1.90—2.10 pengő, csekély forgalom mellett, 9 fok körüli ura-

dalmi tételekért 2, 10 fok körüli árúért 2.20—2.30, 11 fokos árúért 2.50—3, 12 fok körüli árúért 3—3.50 pengőt fizetnek, ab termelőállomás hektoliterfokonként. A színes áru még keresettebb és ennél hektoliterfokonként 3 pengőt, sőt ennél többet is engedélyeznek.

Szesz és szeszitalok. Változatlanul élénk forgalom mellett az összes szesz-kategóriák változatlan árban zárultak. *Gyümölcslepálinka* szilárd és élénk érdeklődés mellett, *törköly* 3.30, *szilvórium* új, nyári 3.40—3.50, 6-nyári 4, 6-kék 5 pengőn kelt el. *Borpárlat* adómentes avinálási célból gyéren volt átlánva és 2.70 pengőig kelt el.

Piaci. A *jenyőfajácson* a forgalom megélénkült. Az árak köbméterenkint 2—3 pengővel emelkedtek. A *tűzifajogasztás* növekedésével a kereslet megélénkült és az árak is javultak. Az árak budapesti paritásában a következők: búkkhasáb 295—300, cserhasáb 230—240, gyertyánhasáb 245—255, ákácásáb 225—235, égerhasáb 225—235 pengő vagonként. *Keményfában* a kereslet gyenge, csak kisebb tételek kerülnek eladásra.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára február hó 5-én. *Száz pengőnél többé kerül száz darab:* Angol font 1760—1800, dollár 352—362, kanadai dollár 342—362, hollandi forint 230.90—232.30, német márka 135.70—136.60, svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Csehkorona 16.95—17.07, szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 64.65—65.12, román leu 3.42—4.36, bolgár leva schilling 78.70—80.70 pengő.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, február hó 11-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Abádszalók, Kunszentmárton.

Hétfő, február hó 12-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Csipkerek, Dunapataj, Dunavecse, Irsa, Nagyvács, Nógrád, Pápóc, Pécsvárad, Pásztó, Rakaca, Sárbogárd, Szeghalom, Veszprém. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Galambok. — *Kirakodóvásár:* Ózd.

Kedd, február hó 13-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Dunapataj, Dunavecse, Nagyvács, Pásztó. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsodnádasd.

Szerda, február hó 14-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Kaba, Lébény, Baranya-szentlőrinc, Székesfehérvár, Tiszabercel, Városlód, Zalaegerszeg. — *Állatvásár:* Csorna. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bajna.

Csütörtök, február hó 15-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Drávafok, Tiszalök. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bajna. — *Kirakodóvásár:* Mád (bizonytalan).

Péntek, február hó 16-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Csenger, Szarvas. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Mike.

Szombat, február hó 17-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Szarvas.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVESZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. FEBRUÁR 11—17.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap 11

9.15: Hírek. **10—11.10:** Pápai koronázó mise hálaadó Te Deummal összekötve a budavári koronázó főtemplomból. Az Isteniszteletet Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás végzi, a szentbeszédet Kelemen Kriszostom pannonhalmi főpát mondja. **11.15—12.15:** Evangélikus istentisztelet a Bécsi kaputéri templomból, Prédikál dr. Domján Elek sátoraljaujhelyi espereslelkész. **12.20:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **12.30:** Az Operaház tagjaitól alakult zenekar; komoly zene. **Szűnetben:** „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. **2:** Hanglemezek (Gramofonlemez). **3:** A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Kamocsay Gábor m. kir. gazdasági tanácsos; „Öntözés az Alföldön a törpe- és kiscgazdaságokban”. **3.45:** Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara; könnyű muzsika. **Közben 4.30—5:** Vörösmarty költeményei. Elmondja Aknay Vilma. **5.30:** A „Fehér Holló Társaság” műsoros délutánja a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. **7.35:** Sporteredmények. **7.45:** Melles vonósnegyes; komoly zene. **8.20:** Hírek. **8.35:** Vigjáték-előadás a Studióból. „Rózsa”. Vigjáték 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede. **10.15:** Az osztrák-magyar gyorskoresolyázóverseny helyszínét közvetítése a városligeti műjégpályáról. **10.45:** Rácz Béla cigányzenekara muzsikál, Lipóczy József énekel. **11.15:** Roosz Emil jazz-zenekarának műsora.

H é t f ő 12

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Madárbabonák és egyéb furcaságok. 2. Néhány rossz szokás. (Felolvasás). **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Az Egyetemi Énekkarok szőlőkvartettje; karénekek. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** Rácz Kovács Lajos cigányzenekara. **2.40:** Hi-

rek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diákfőelőadása. „A mosoly költője” (Dickens). **4:** Asszonyok tanácsadója. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; szórakoztató zene. **6.20:** Német nyelvoktatás. **6.50:** Hanglemezek. **7.50:** „Vérmedve”. Maderspach Viktor vadásztörténete. **8.20:** A „Collegium Musicum” estje. Felolvas Molnár Antal, énekel Basillides Mária, K. Mende Erzs, Rösler Endre és Matuska Miklós, zongorán Kisér Bartók Béla. **Utána kb. 10.20:** Hírek, időjárásjelentés. **Majd:** Bura Károly cigányzenekara. **Közben 11.15:** Pécsi Albert dr. francianyelvű előadása.

K e d d 13

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** „A Zuider-tó lecsapolása.” (Felolvasás.) **Utána:** Hanglemezek. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Hanglemezek. **Közben 12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **1.30:** A Mária Terézia 1. honvédszalógezed zenekara; szórakoztató zene. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Szenzáció az 1876. évi világkiállításon.” Lovik Károly ifjúsági előadása. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „A m. kir. csendőrségről.” Pinczés Zoltán előadása. **5.30:** Somogyi szalonzenekar; szórakoztató zene. **6.20:** Francia nyelvoktatás. **6.50:** B. Kenéz Lili zongorázik; komoly zene. **7.30:** „Az aranyhíd.” Gáspár Jenő elbeszélése. **8:** Hírek. **8.20:** Aradi Rácz Berei cigányzenekara. **9:** „Bucsú a farsangtól.” Vidám est. Rendező Köpeczy Boóc Lajos. **Utána:** Időjárásjelentés. **11:** Budapesti Hangverseny Zenekar; táncmuzsika. **12—1:** Mándits jazz-zene.

S z e r d a 14

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10.10:** Helyszíni közvetítés a Hadimuzeumból a m. kir. csendőrség hősi emléktáblájának leleplezési ünnepélyéről. **11.10:** Vízjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Schrammelzene. Énekel Radosné Bock Hilda. **Közben kb. 12.30:** Hírek. **1.15:**

Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 1.30: Országos Postászenekar; szórakoztatózene. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáklélfőrája. „Zászlók és címerek jelbeszédé.” **4:** Hangverseny a Hubay-palotából; komoly zeneművek. Közben **4.40:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Utána:** A hangverseny folytatása a Hubay-palotából. **5.45:** Olasz nyelvoktatás. **6.10:** Pertis Jenő cigányzenekara. **7:** Andersen Felicia költeményeket ad elő. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Tosca.” Melodráma 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Puccini. **A II. felvonás után:** Hírek. Az előadás után kb. **10.30:** Időjárásjelentés. **Majd:** Hanglemezek.

Csütörtök 15

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Magyar tájak. 2. Vajda János versei. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Sponerné Martin Anna és Flesch Imre énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. Közben kb. **12.30:** Hírek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. **1.30:** Hanglemezek. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „A néma ház.” Bükkgyörgy elbeszélése. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** A földmivelségi minisztérium rádióelőadásorozata. Gazdalanfolyam, Pettenkoffer Sándor: „Szőlőművelés.” **5.30:** Courtland Jane zongorázik. **6:** Angol nyelvoktatás. **6.30:** Budapesti Koncert Szalonzenekar; szórakoztató zene. **7.30:** A rádió külügyi negyed-órása. **7.45:** „Exotikus emlékek.” Bánóczy Dezső dr. hanglemezrevüje. **8.30:** „Magyar kutatók útja Ázsiában.” Párbeszéd Lambrecht Kálmán dr. és Princz Gyula dr. között. **9.10:** Veres Lajos cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel. **10.10:** Hírek, időjárásjelentés. **10.30:** Fejes-Damith szalon- és jazz-zenekar műsora, Kalmár Pál énekszámával. **11:** Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zeneművek.

Péntek 16

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Időszertű apróságok. 2. Háztartási tanácsok. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **12:** Déli harangszó, időjárásjelentés. **12.05:** Szmirnov Szergej bala-lajka-zenekara. Közben kb. **12.30:** Hi-

rek. **1.15:** Időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés. **1.30:** Meggyessy Nándor cigányzenekara. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **3.30:** A rádió diáklélfőrája: „Schubert”. **4:** „Muner Anna”. Kosáryné Réz Lola elbeszélése. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** Hanglemezek. **5.30:** „Mandzsuria hősei”. **6:** Sportközlemények. **6.10:** Len Baker-jazz zenekar. **7:** Munkásfélóra. **7.25:** Az Operaház előadásának közvetítése. „Tannhäuser”. Dalmi 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner Richard. **Az I. felvonás után:** Hírek. Az előadás után kb. **10.30:** Időjárásjelentés. **Majd:** Rigó Jancsi cigányzenekara muzsikál, Horti Lajos énekel.

Szombat 17

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. **9.45:** Hírek. **10:** 1. Nagy emberek leveleiből. 2. Mai kis lexikon. (Felolvasás.) **Közben:** Hanglemezek. **11.10:** Vizjelzőszolgálat. **11.30:** A „Vármegyei Tisztviselők Gyöngyössi István Társasága” irodalmi matinéjának közvetítése a belügyminisztérium diszterméből. **1.10:** Időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés, hírek. **1.30:** Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara; könnyű muzsika. **2.40:** Hírek, piaci árak, árfolyamok. **4:** „Rádióélet” meseórája. **4.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **5:** „Kalandozás a Jamboree nótavilágában”. Előadja a 3. sz. Regnum Marianum cserkészcsapat fuvószeneke. **6:** Rádió amatőrposta. **6.30:** Hanglemezek. Operettrészletek. **7.30:** „Ne bántsuk egymást”. Márkus László előadása. **8:** Magyar nóták. Előadja Bodán Margit, Cselényi József és aradi Farkas Sándor cigányzenekara. **9.10:** Hírek. **9.30:** Kamarazene. Közreműködik Szarvas Klára (hárfa), Végh Sándor (brácsa és hegedű), Eördögh János (fuvola). **10:** Időjárásjelentés. **Majd:** Nógrády Guy jazz-zenekar. **10.45:** Budapesti Hangverseny Zenekar; operarészletek.

BUDAPEST II. 840 m

VASÁRNAP, február hó 11., délután 3—3.45: Hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK, február hó 15., délután 5—5.30: Hanglemezek.

SZOMBAT, február hó 17., délután 6: Hanglemezek. **Utána:** „A hét eseményei”.